

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Wintervogels in een sterk veranderde wereld

door Pieter Wouters

i.s.m. Henk Sierdsema

Wintervogeltelling 1982 – 2014

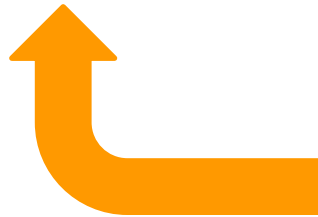
Het landschap waarin ze moeten overleven

Steeds groter

Meer problemen

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Het landschap waarin ze moeten overleven

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Het landschap waarin ze moeten overleven

RUILVERKAVELING WINTELRE-OERLE

- Sinds 1 januari is de ruilverkaveling Wintelre-Oerle officieel een feit.
- Dit is de eerste Brabantse landschapsinrichting onder de in 2006 ingevoerde wet Wilg (Wet inrichting landelijk gebied).
- Op grond van die wet zijn grondeigenaren verplicht mee te werken.
- Het inrichtingsplan is gemaakt door een commissie die de provincie aanstelde. Daarin zitten vertegenwoordigers van de Dienst Landelijk Gebied, de gemeenten Eersel en Veldhoven, boerenorganisatie ZLTO, natuurorganisatie IVN en waterschap De Dommel.
- Dankzij de nieuwe wet duurt 'Wintelre-Oerle' tot dusver zeven jaar. Voorheen, onder de ruilverkavelingswet en de landinrichtingswet, duurde uitvoering van zulke projecten vaak decennia.
- Voorheen was landbouw leidend bij ruilverkaveling. Sinds de nieuwe wet

hebben natuur en landschapsinrichting ook veel invloed.

- Het totale plangebied telt 1.500 hectare. Daarvoor is eerst een zogeheten inrichtingsplan gemaakt.
- Binnen het project, dat zo'n 6,6 miljoen euro kost, hebben rond de 400 grondeigenaren percelen geruild. Onder hen zijn zo'n 150 boeren.
- Er waren zo'n 1.300 percelen. Nu zijn dat er iets minder dan duizend.
- Tientallen grondeigenaren hebben, via bezwaarschriften, voor de rechter en voor de Raad van State, tegen de plannen geprocedeerd.
- Dat is nog niet voorbij. De financiële afwikkeling volgt nog en ook daartegen is beroep mogelijk.
- Het tweede Brabantse project onder de wet Wilg loopt nu. Dat is Weerijds-Zuid in West-Brabant. Dit gebied ligt voor het grootste gedeelte in de gemeente Zundert en is 3.200 hectare groot.

■ Knofflookpad

maps4news.com/CHERE

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Het landschap waarin ze moeten overleven

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Het landschap waarin ze moeten overleven

Onze veranderende wereld

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Januari 1982 Provincie begint telling van vogels in de winter.

Doelstelling:

- Inzicht krijgen in verspreiding, aantallen en biotoopkeuze
- Opsporen belangrijke gebieden voor wintervogels
- Volgen van (winter) populatie ontwikkelingen

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Methode:

- Alleen agrarisch gebied tellen
- Gehele gebied tellen per fiets of auto
- Tellen tussen 9.00 en 16.00u
- Alleen pleisterende vogels tellen
- verplichte tellijst

Wintervogeltelling 1982 – 2014

Welke soorten

Reigers — Blauwe Reiger, Grote Zilverreiger, Kraanvogel

Ganzen — Grauwe Gans, Rietgans, Kolgans, Nijlgans, Canadese Gans

Meeuwen — Kokmeeuw, Stormmeeuw, Zilvermeeuw, Kleine Mantelmeeuw

Roofvogels — Buizerd, Havik, Sperwer, Torenvalk, Smelleken, Slechtvalk,
Blauwe en Bruine Kiekendief, Ruigpootbuizerd

Zwanen — Kleine en Wilde Zwaan, Knobbelzwaan

Kraaiachtigen — Zwarte Kraai, Roek, Kauw, Bonte Kraai

Hoenders — Patrijs, Korhoen

Steltlopers — Kievit, Wulp, Scholekster

Klaapekster

Wintervogeltelling 1982 – 2014

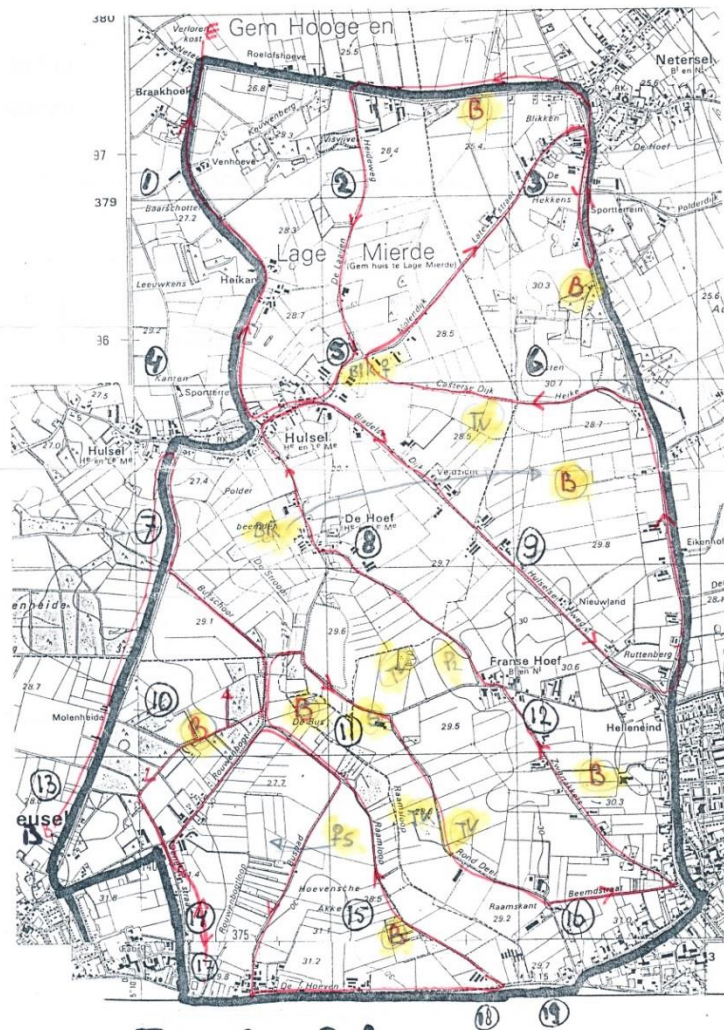
Welke soorten

Per kilometerhok tellen:

Kievit	Zwarte Kraai
Zilvermeeuw	Roek
Stormmeeuw	Kauw
Kokmeeuw	Ekster

Rest intekenen op kaart.

51-3-34

Vogelwerkgroep De Kempen

4

1-15

t/m 1350 min: 242

r wouters

Weer: Goed (weinig wind, geen n

Sneeuw: Geen (<5%)

Vervoer: Fiets

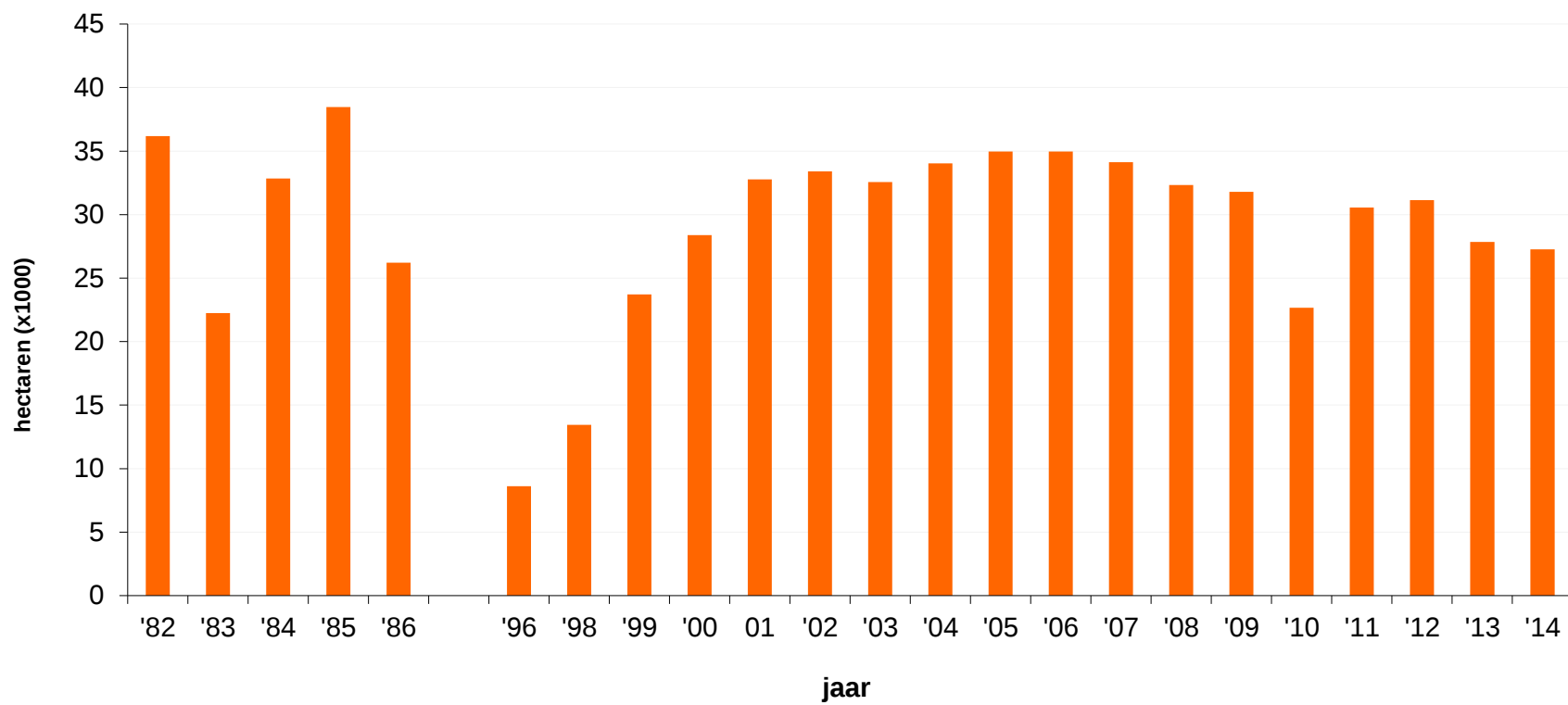
Mail dit formulier naar Pieter Wouters: woutersloos@hetnet.nl

ZwKr	Roek	Kauw	Ekst	BIRe	NijlG	Buiz	Havi	Sper	ToVa	Patr	Overige soorten
13											
6		2	1								boomleeuwrik >6
4			1								
7			2								
6		8				3					watersnip 1
27						2		1			sp=v
5		22	8	1							
32		77	1			2					t=m
4			5						1		bl kiek man
6		5	1	2		2					
ZwKr	Roek	Kauw	Ekst	BIRe	NijlG	Buiz	Havi	Sper	ToVa	Patr	Overige soorten
33		2				1					
4	13	30	7			1					
6				1		1		1	1		sp=v, t=v
14			2						1		t=m
8	6	52	20			1					
		60	3	1		1					
			2								
ZwKr	Roek	Kauw	Ekst	BIRe	NijlG	Buiz	Havi	Sper	ToVa	Patr	Overige soorten
175	19	258	53	5	0	14	0	2	3	0	bl kiek man

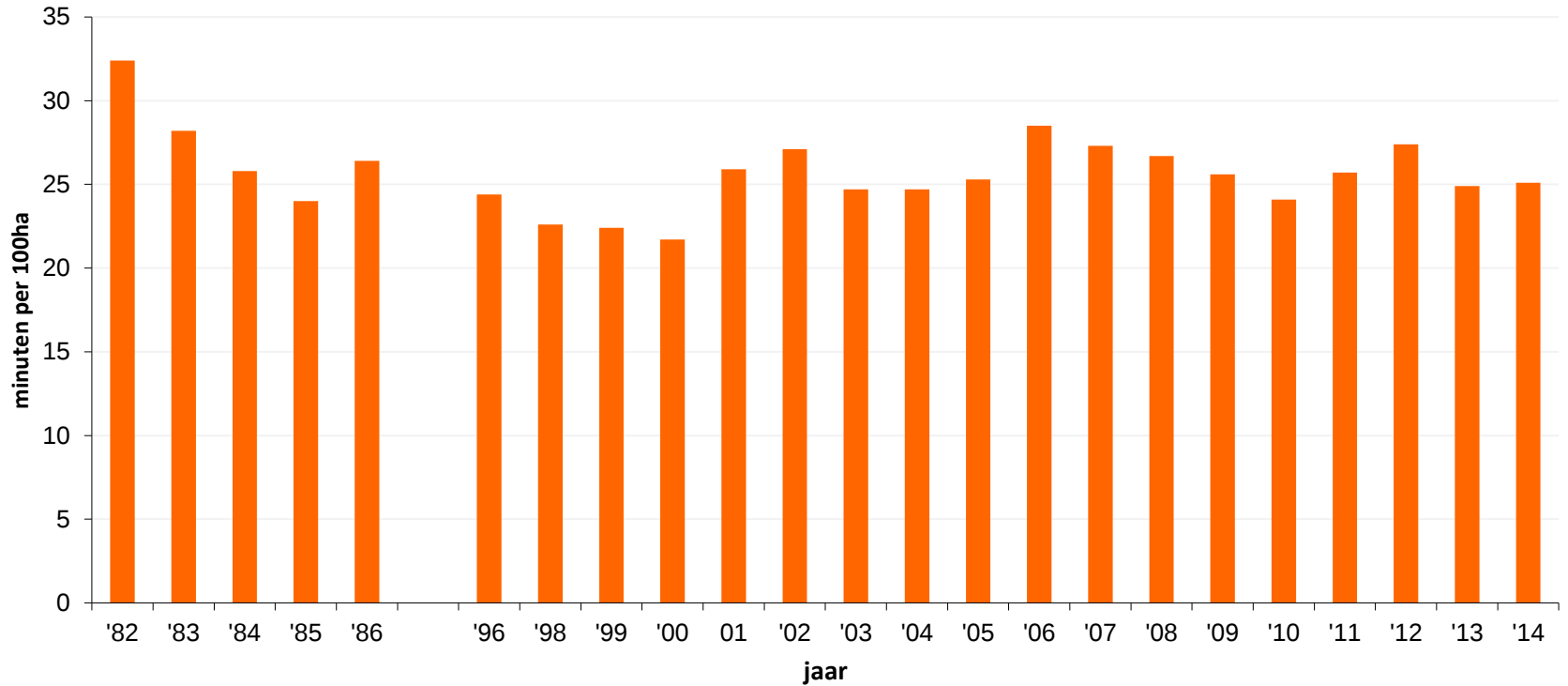
jen:

leed

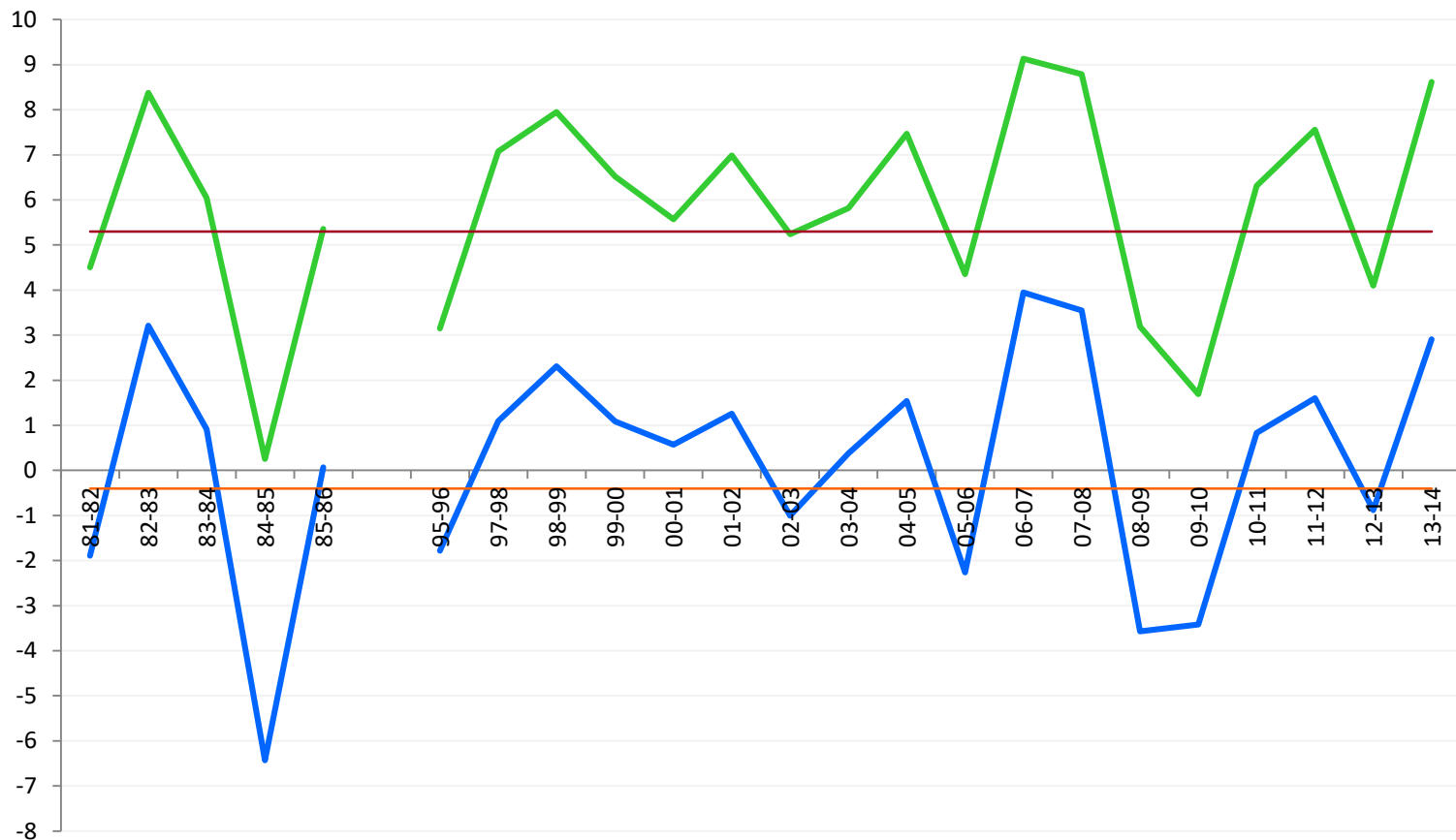
Inspanning oppervlakte

Inspanning tijd

Weer Eindhoven maand januari

Gem. max en min temp/jaar

Soorten

Klaapekster

Verdwenen soort: Bonte Kraai

Algemene soorten: Zwarte Kraai

Stormmeeuw

Afnemende soort: Roek

Inteken soorten: Buizerd

Blauwe Kiekendief

Nieuwkomers: Wanneer komt wie?

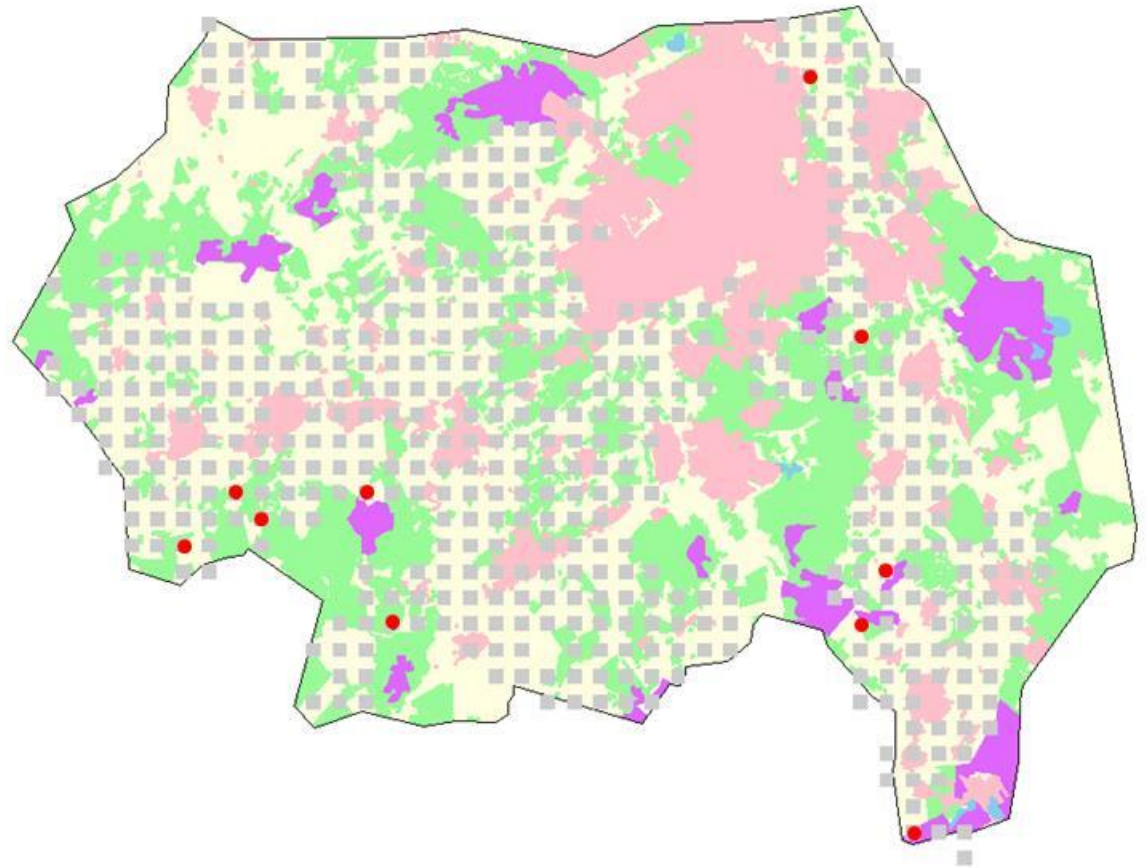
Grote Zilverreiger

Klapekster

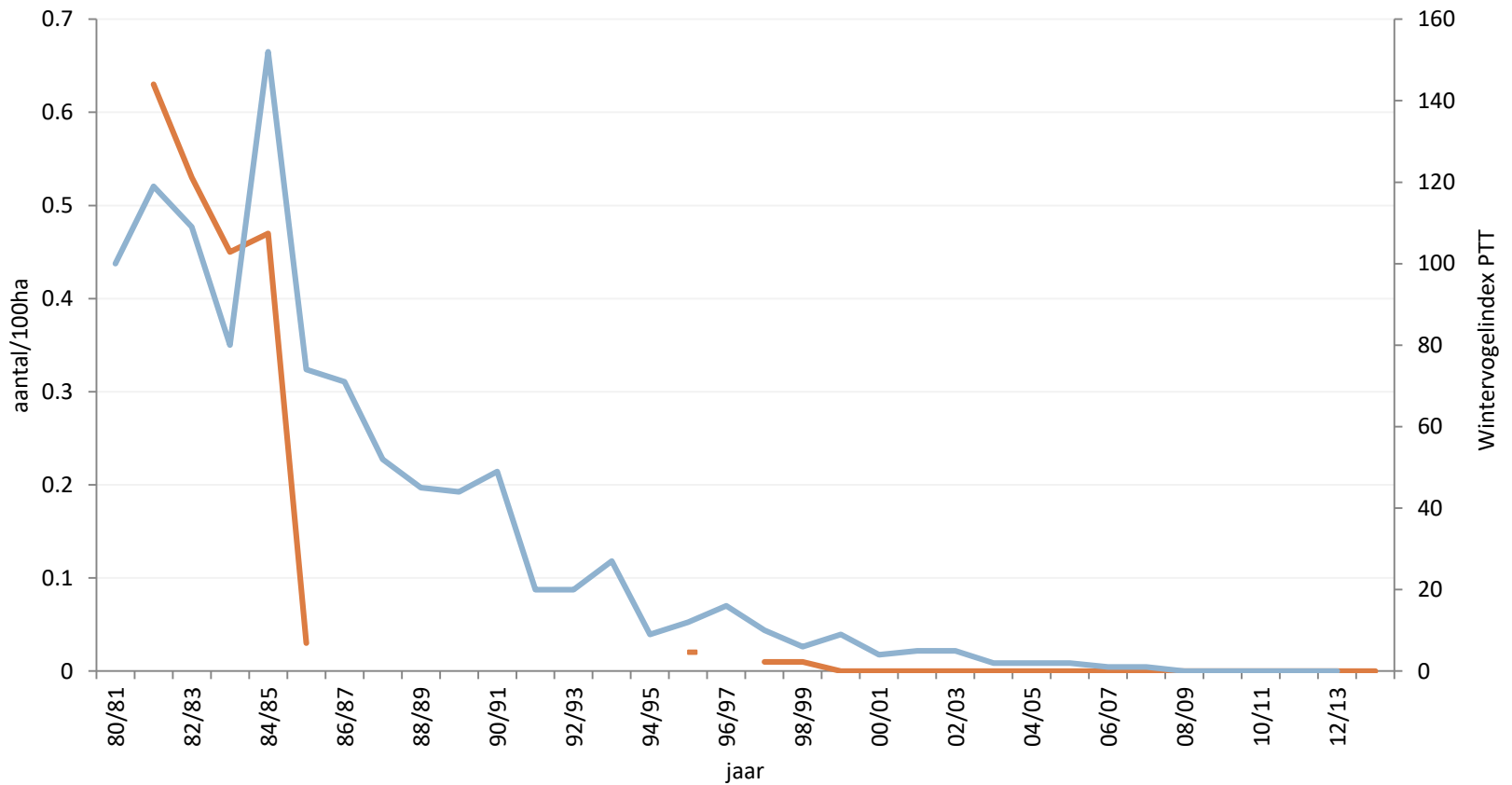
Klapekster n=10

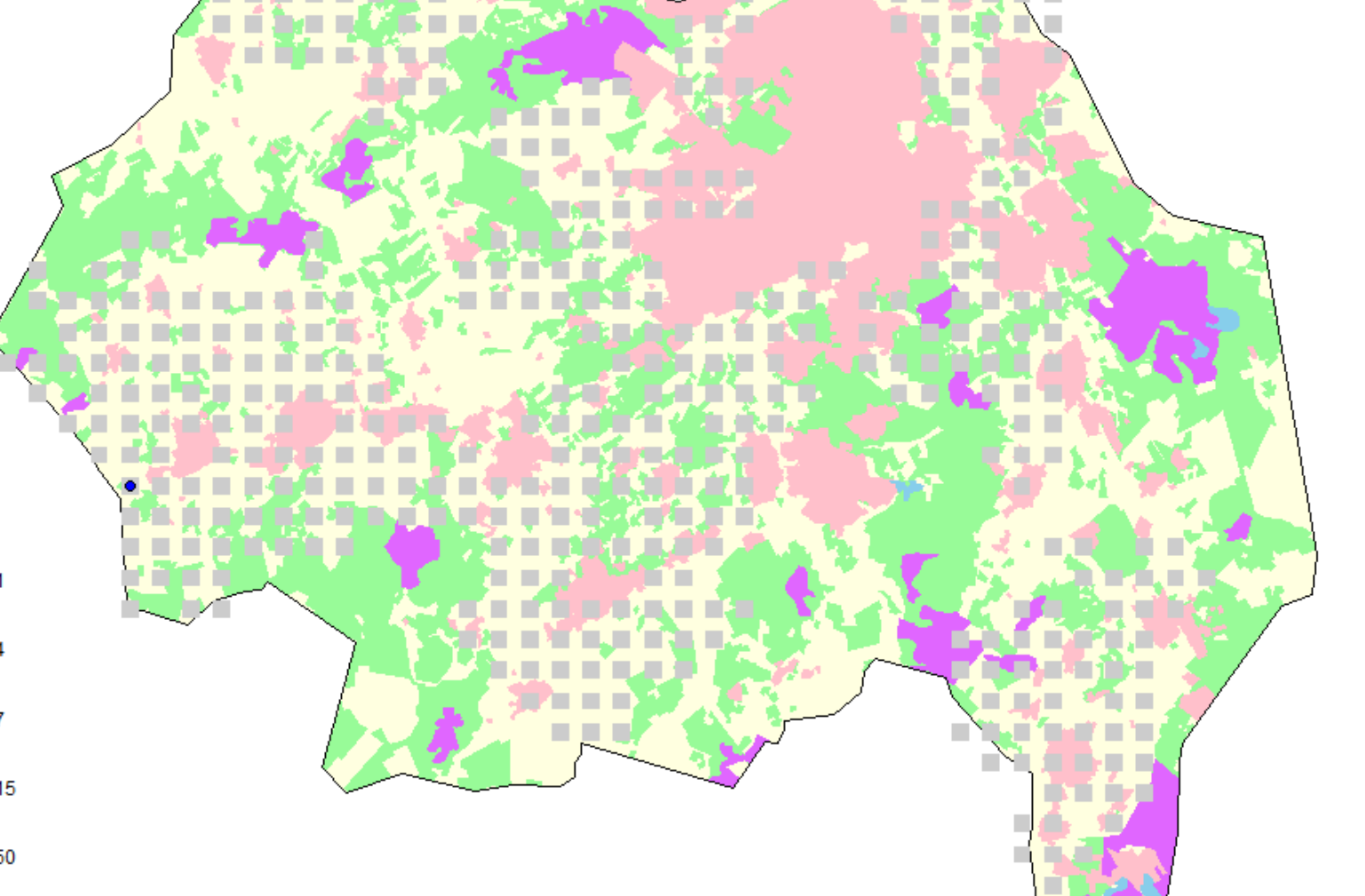

Bonte Kraai

Bonte Kraai

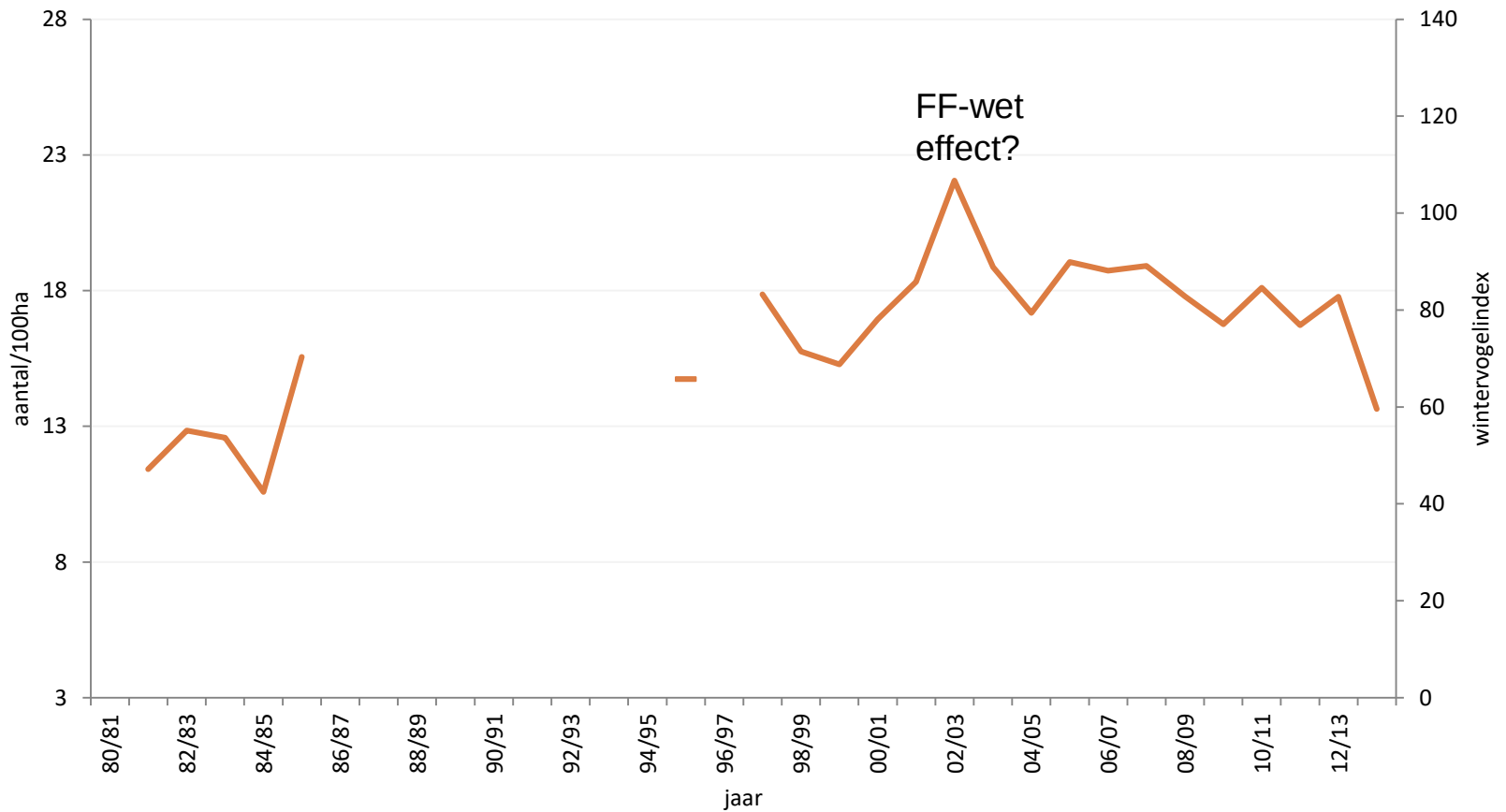

geteld

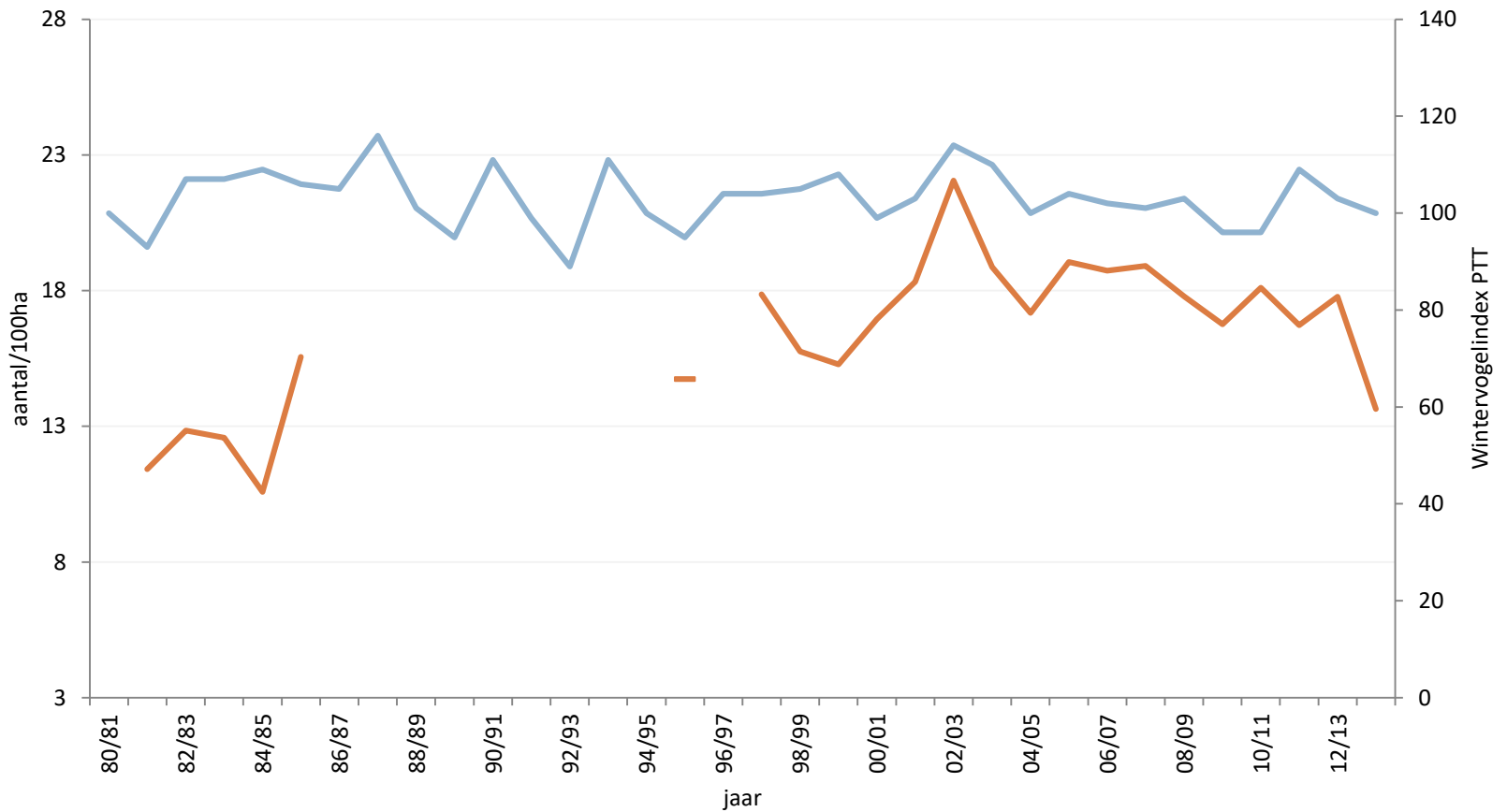
Zwarte Kraai

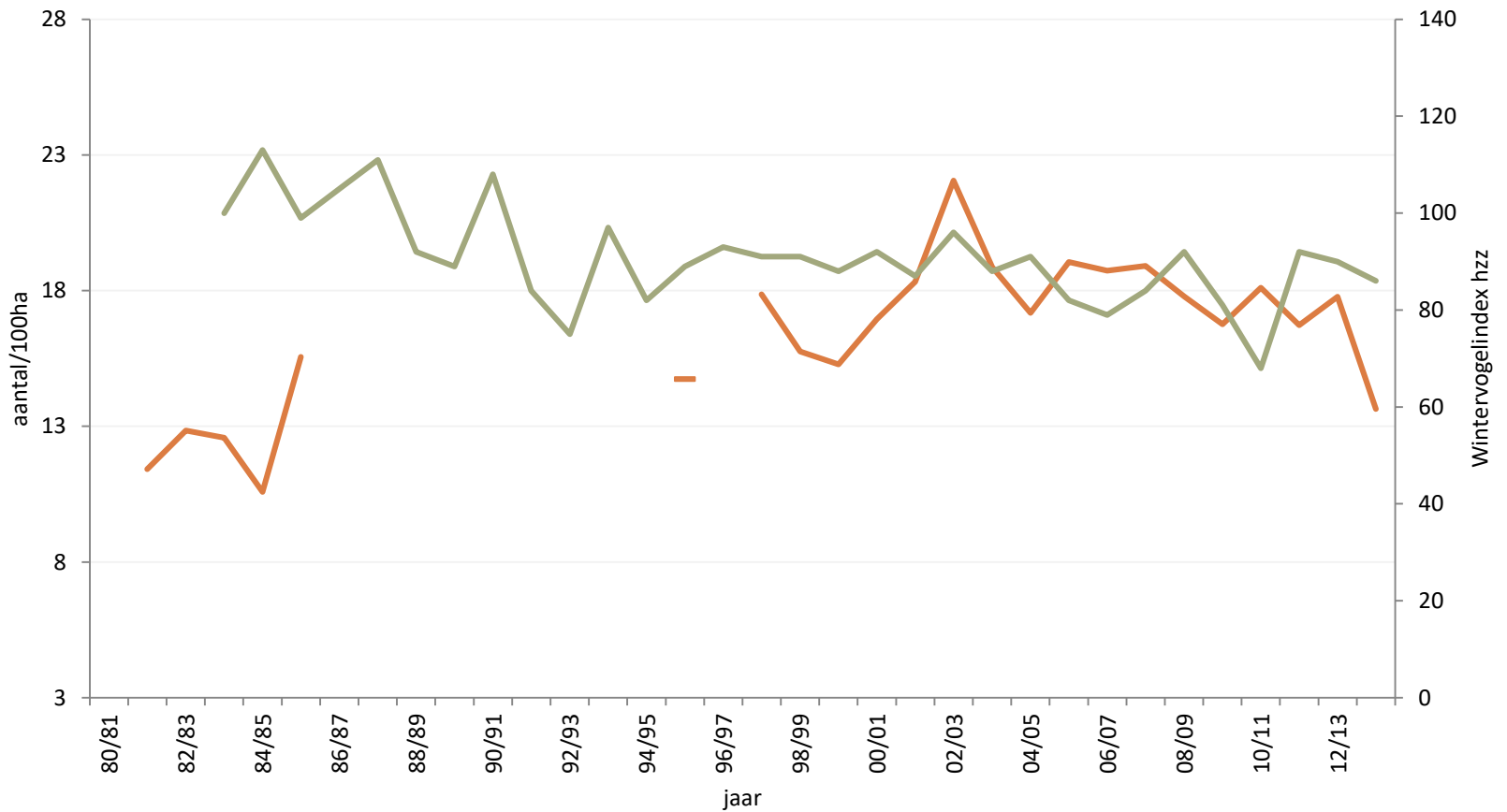
Zwarte Kraai

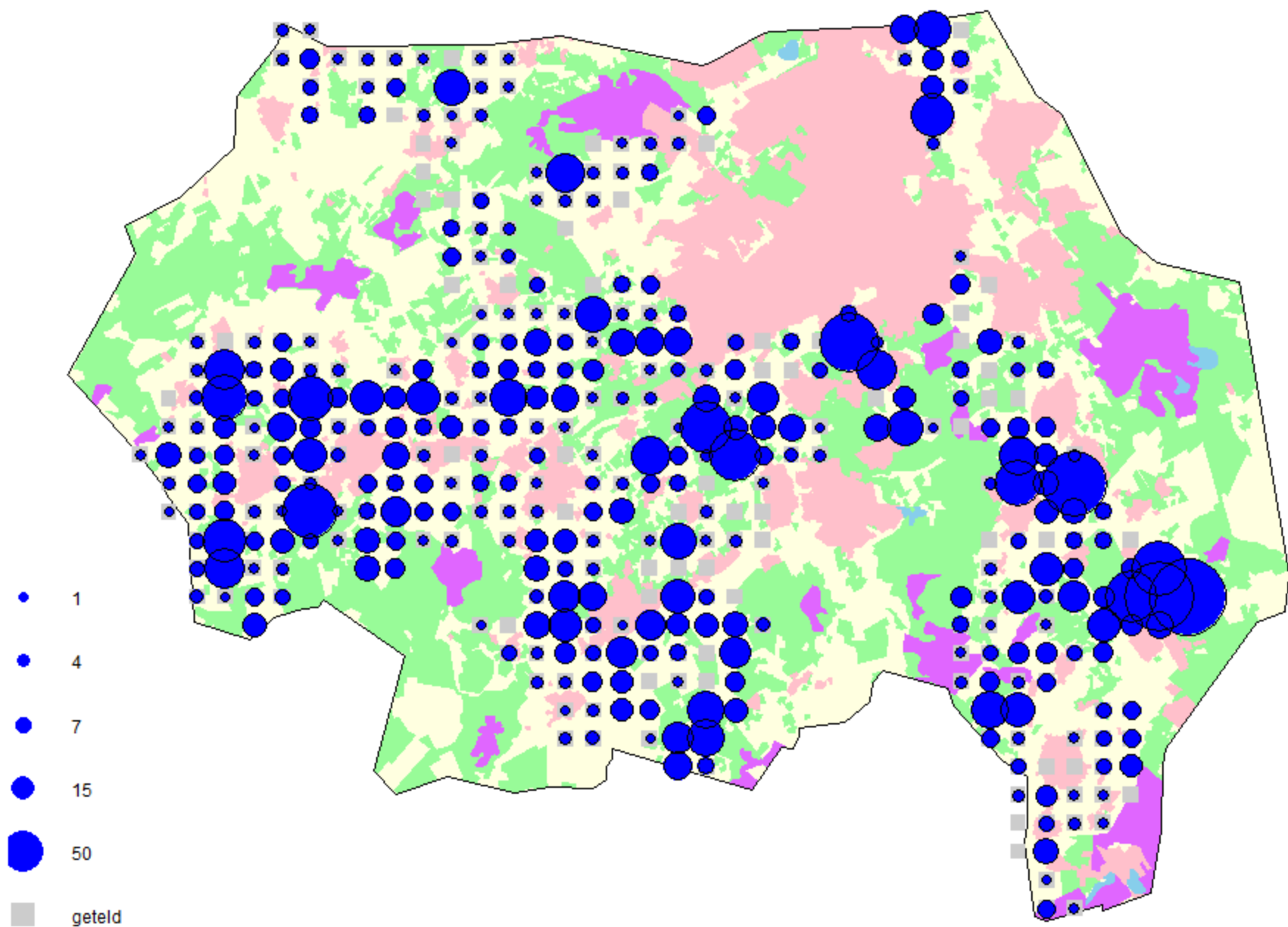
Zwarte Kraai

Zwarte Kraai

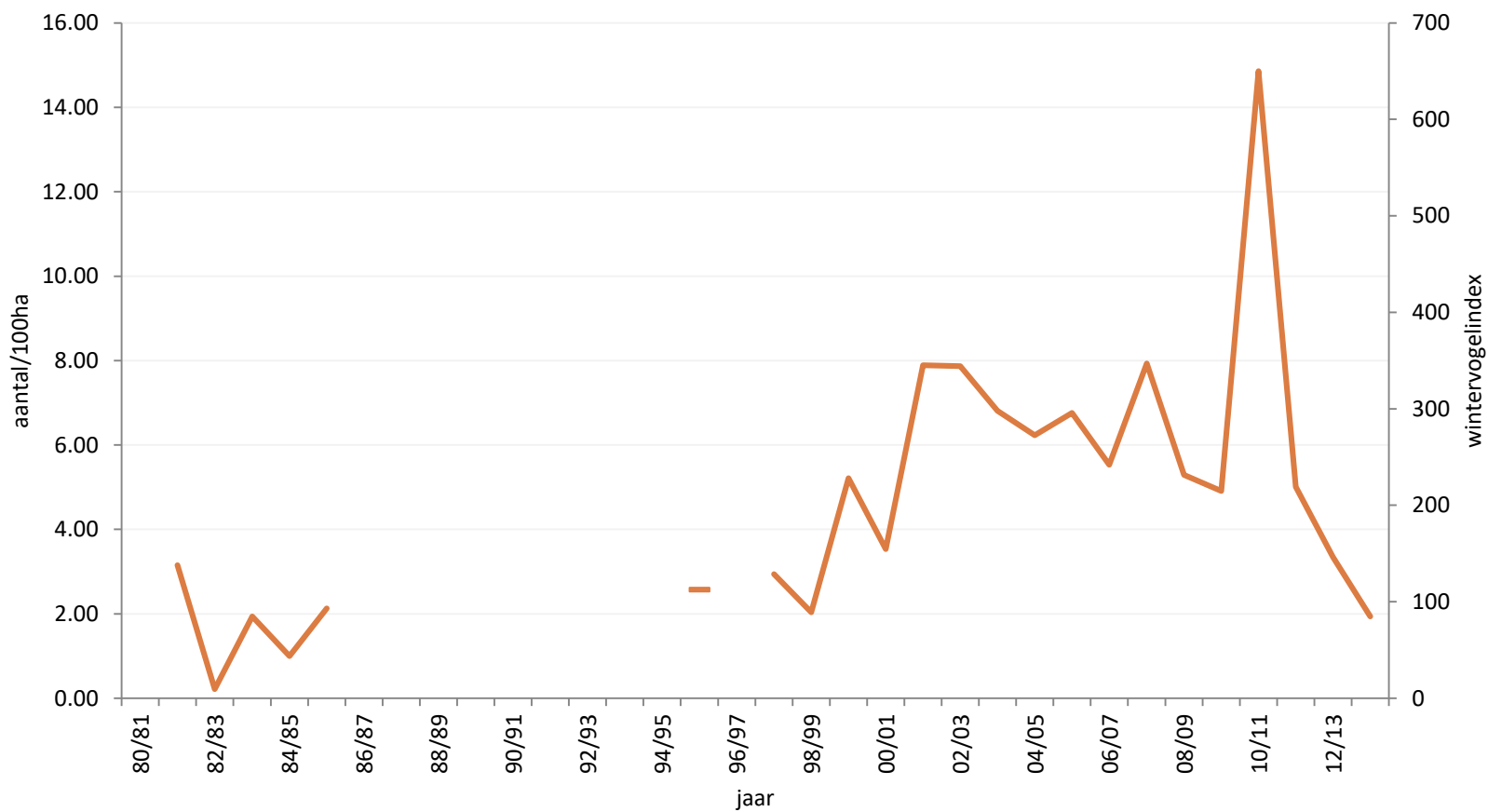
Zwarte Kraai 2013

Stormmeeuw

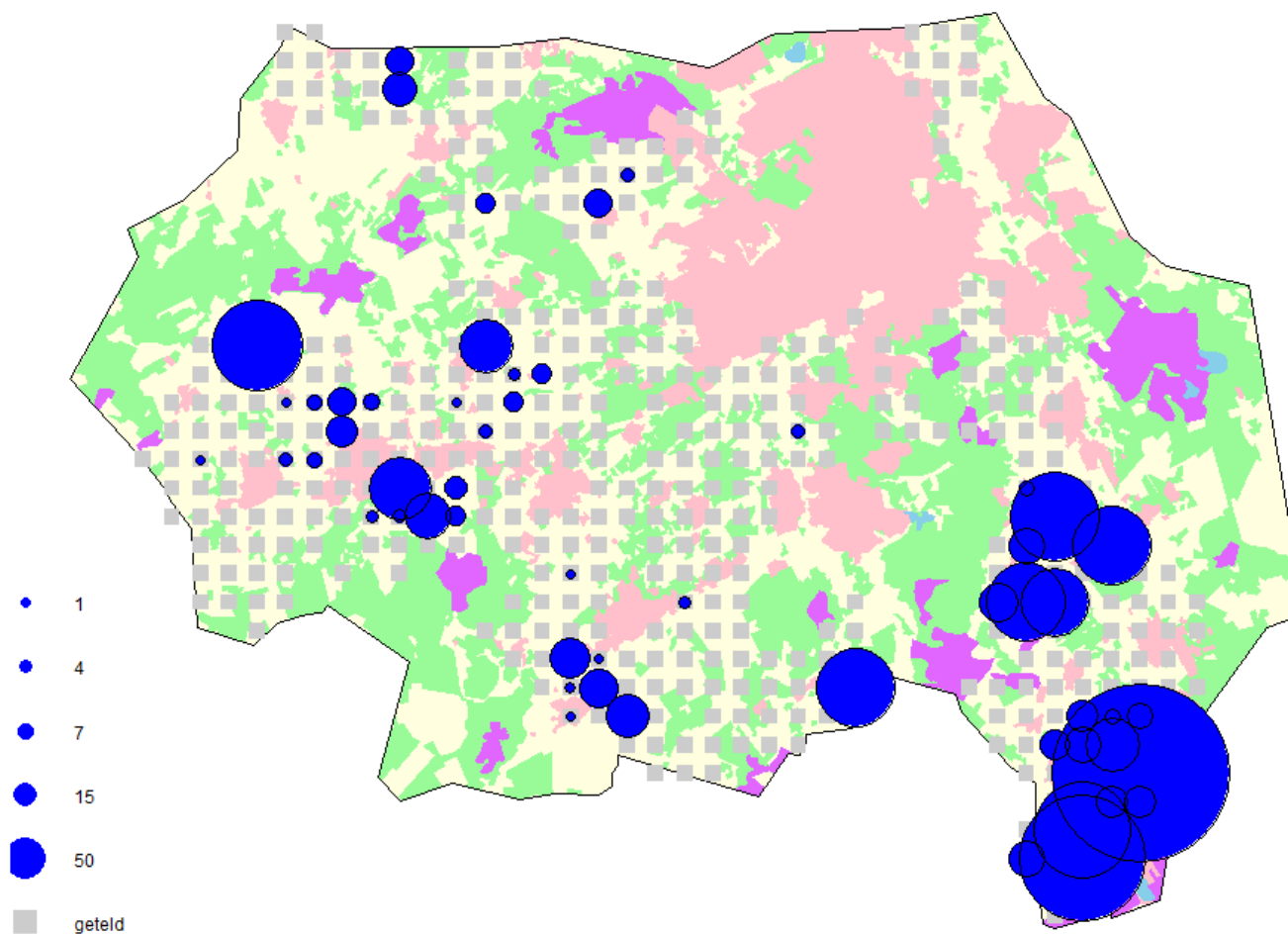

Stormmeeuw

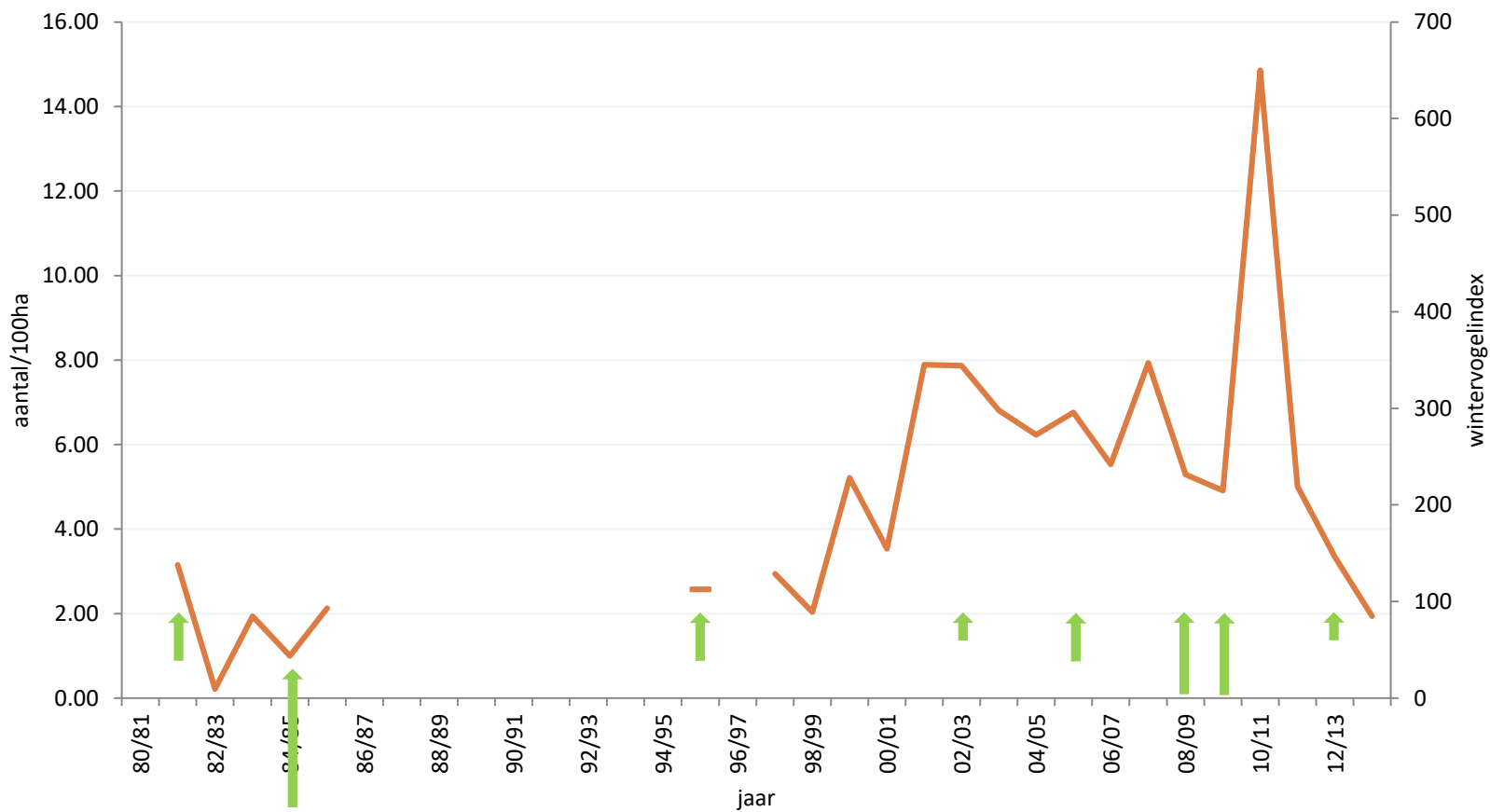

Stormmeeuw

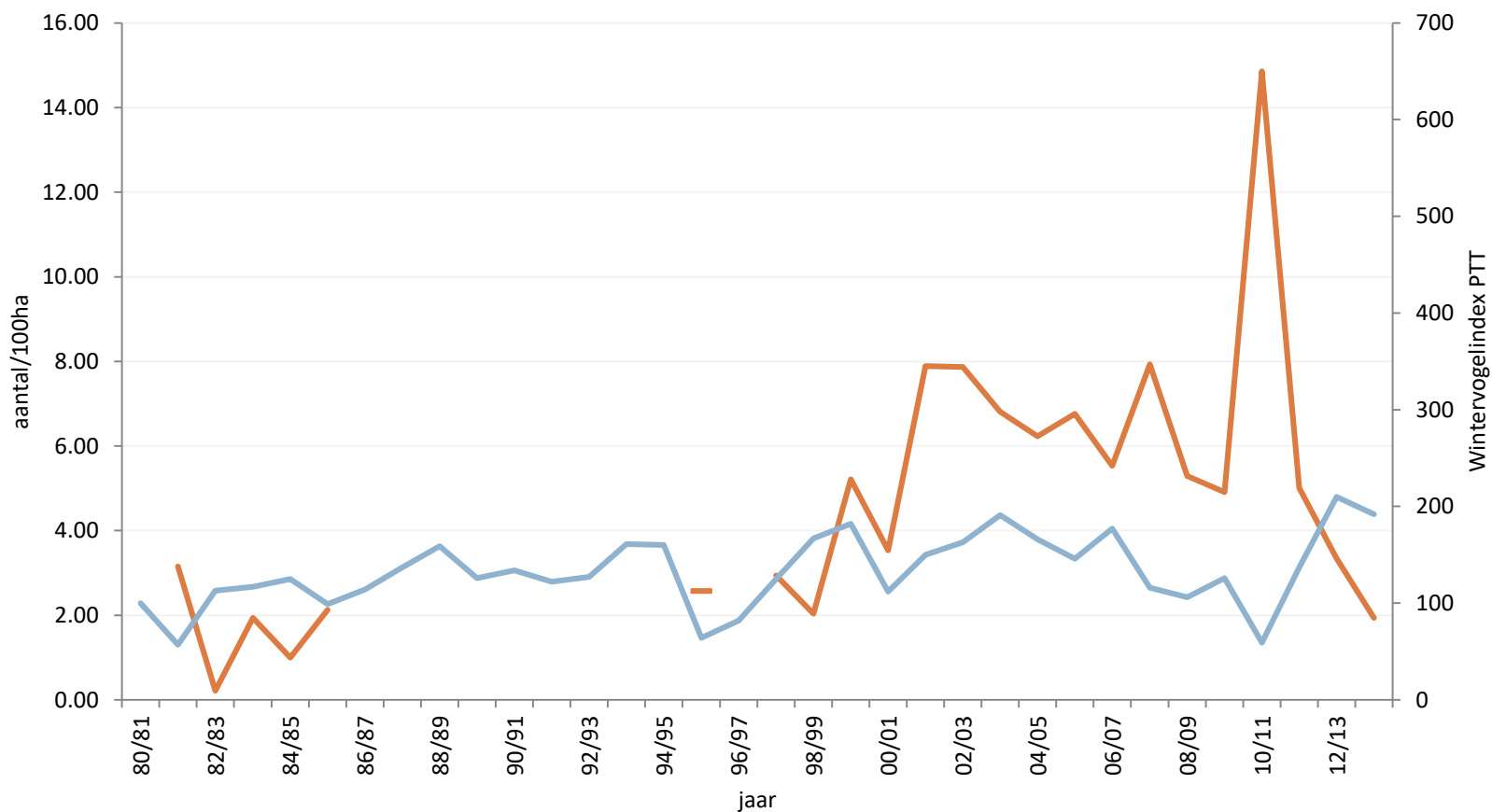
Stormmeeuw 2011

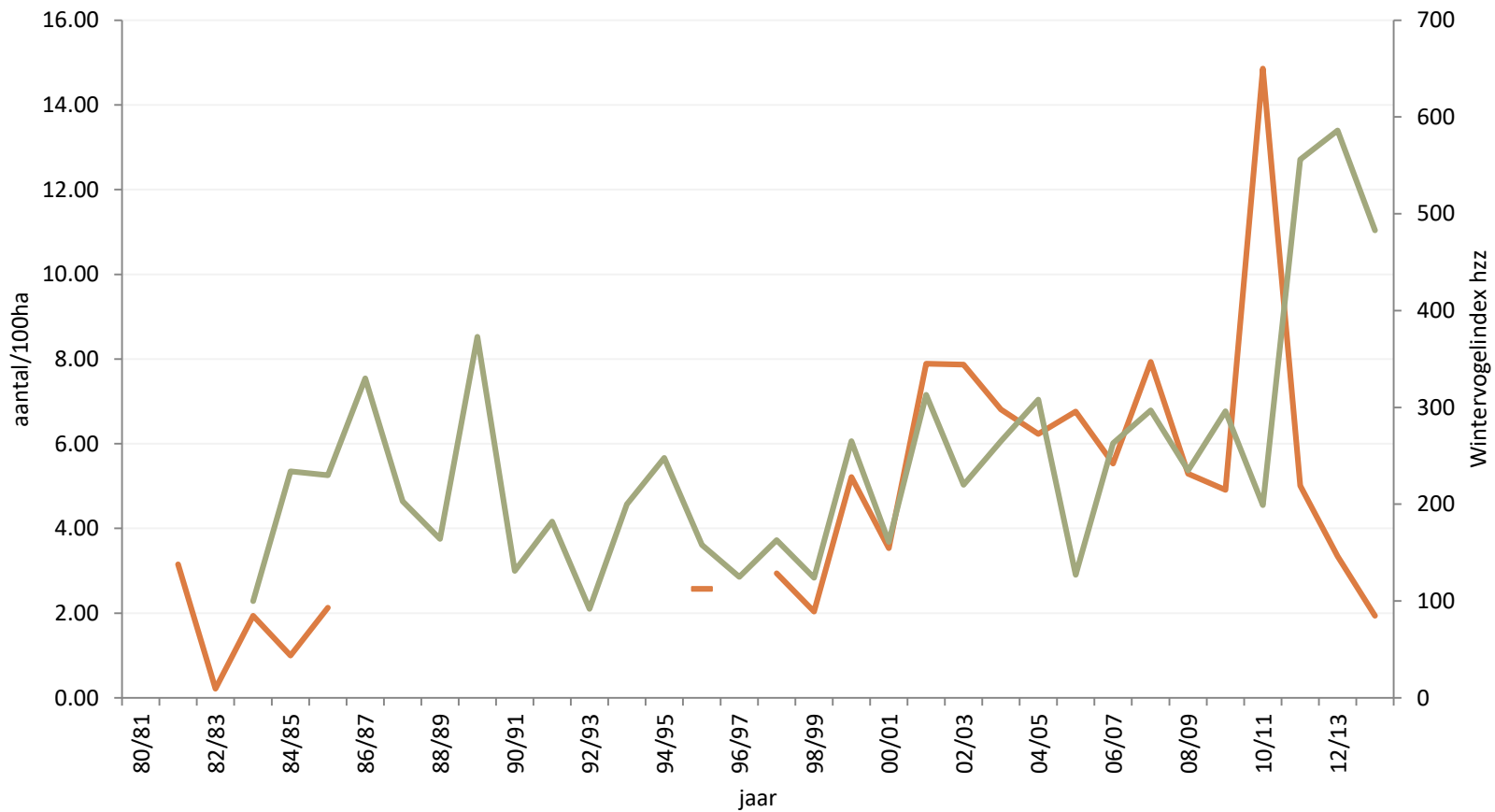
Stormmeeuw

Stormmeeuw

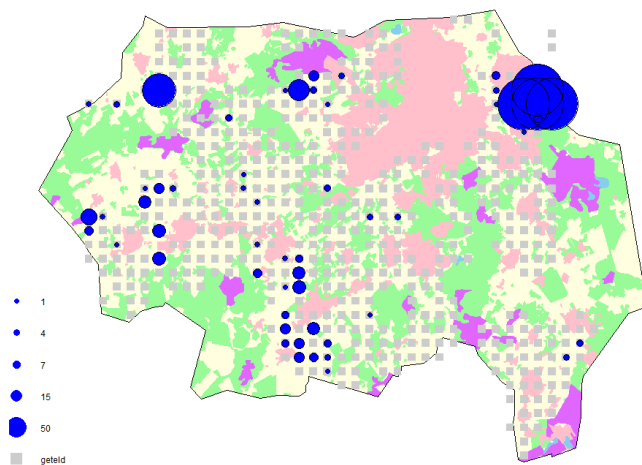

Stormmeeuw

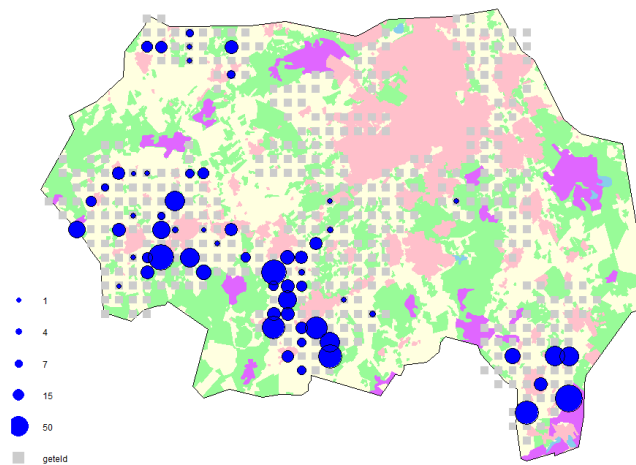

Stormmeeuw

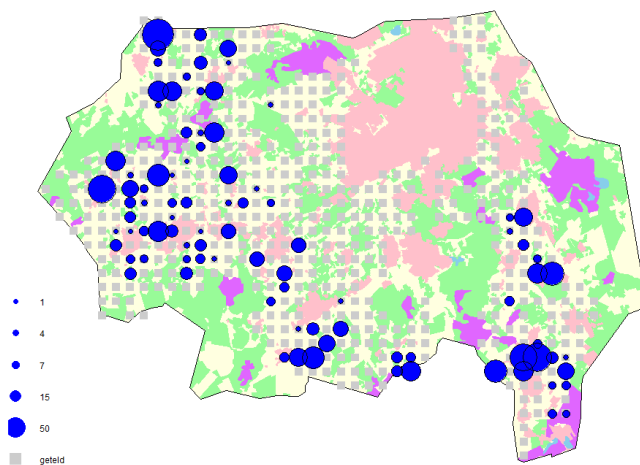
Stormmeeuw 1984

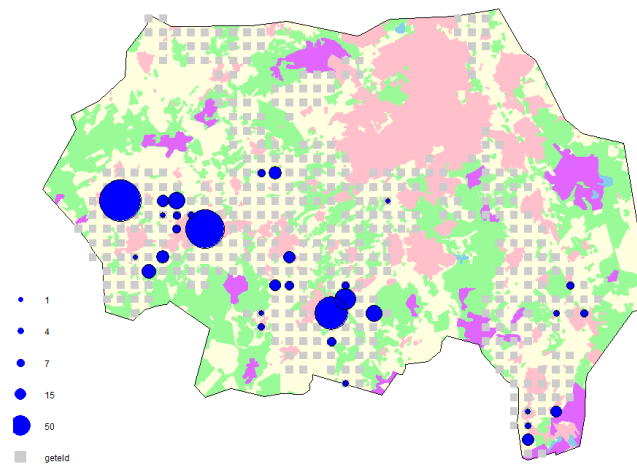
Stormmeeuw 2000

Stormmeeuw 2005

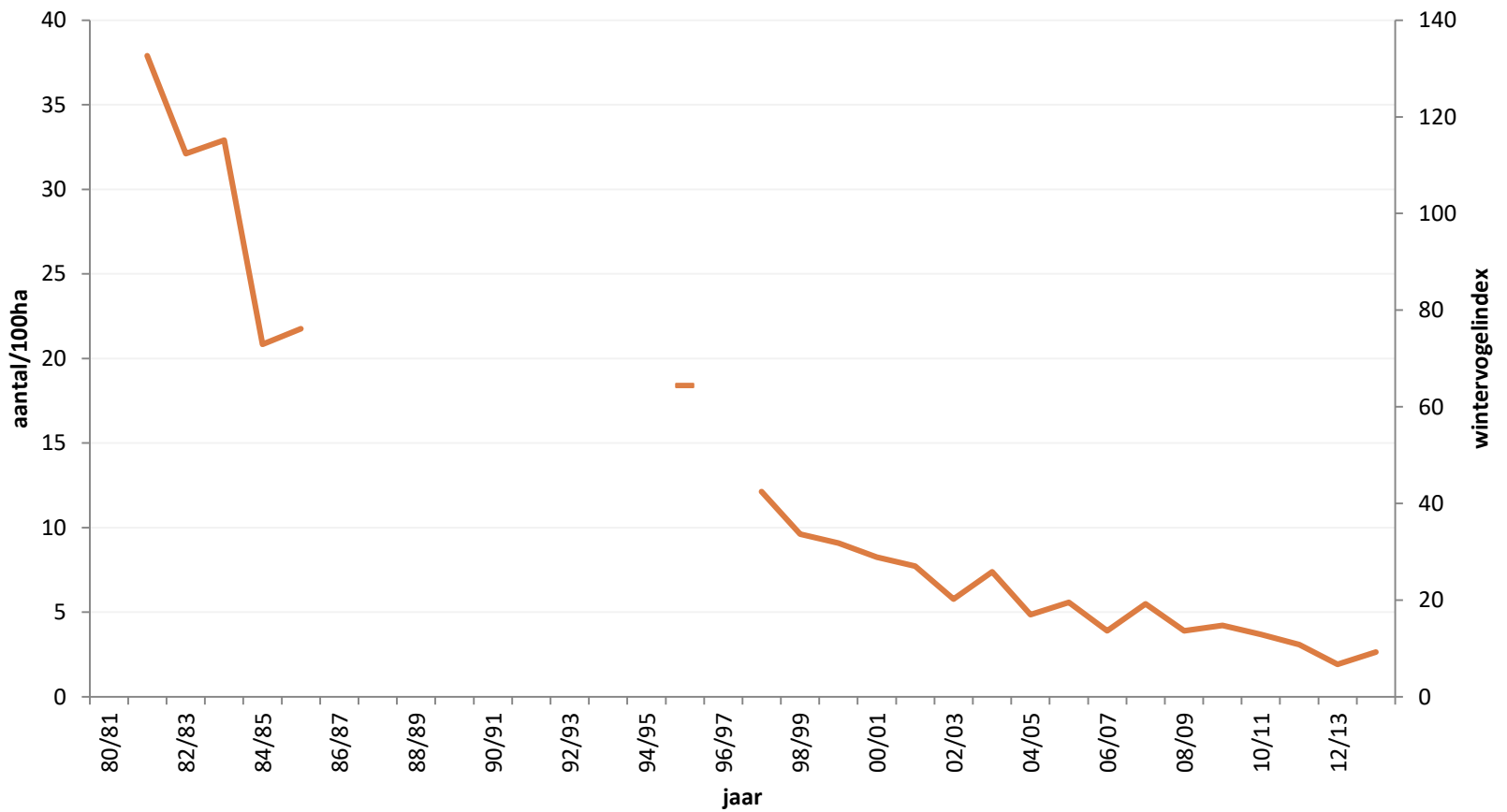
Stormmeeuw 2013

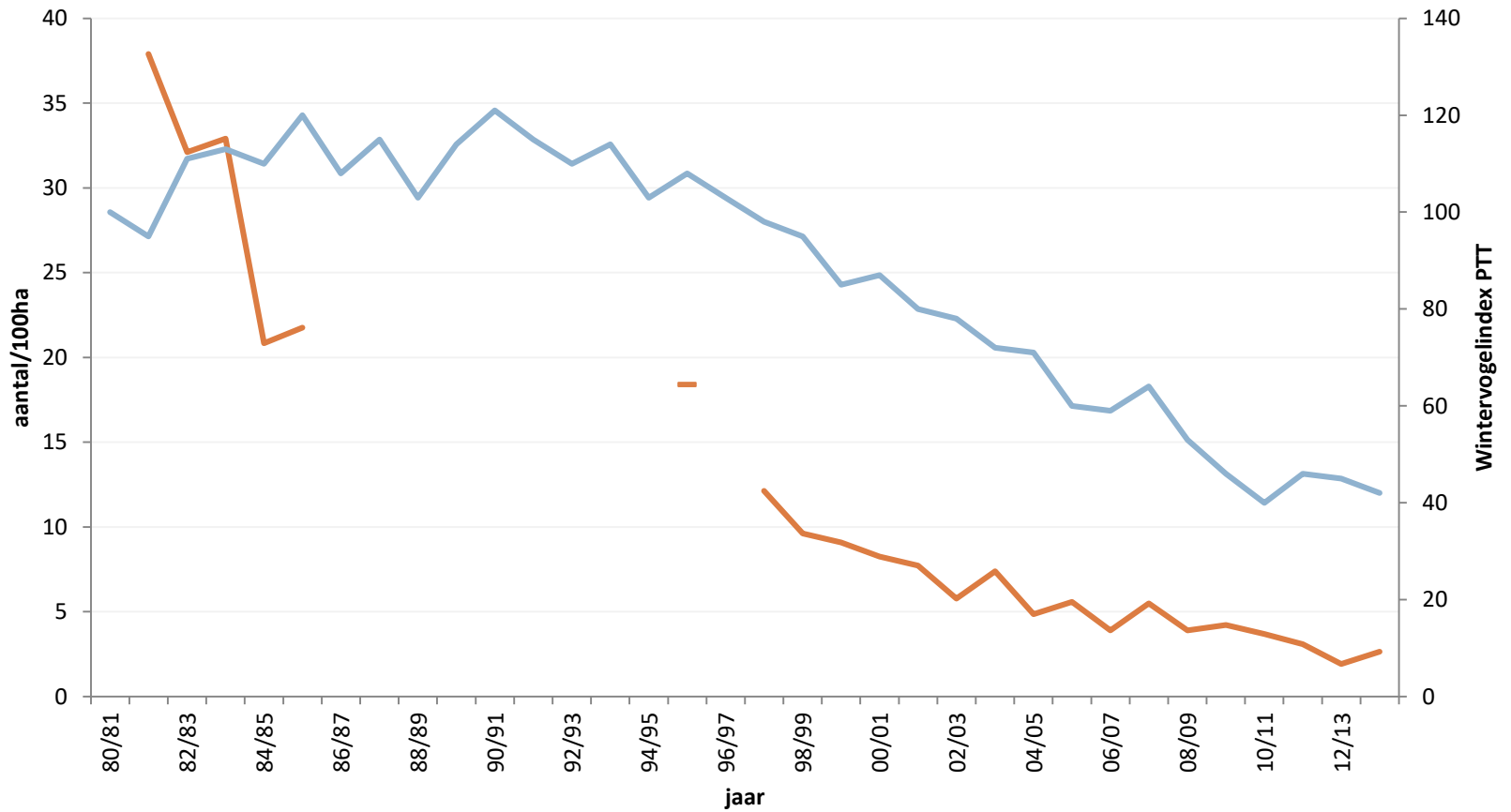
Roek

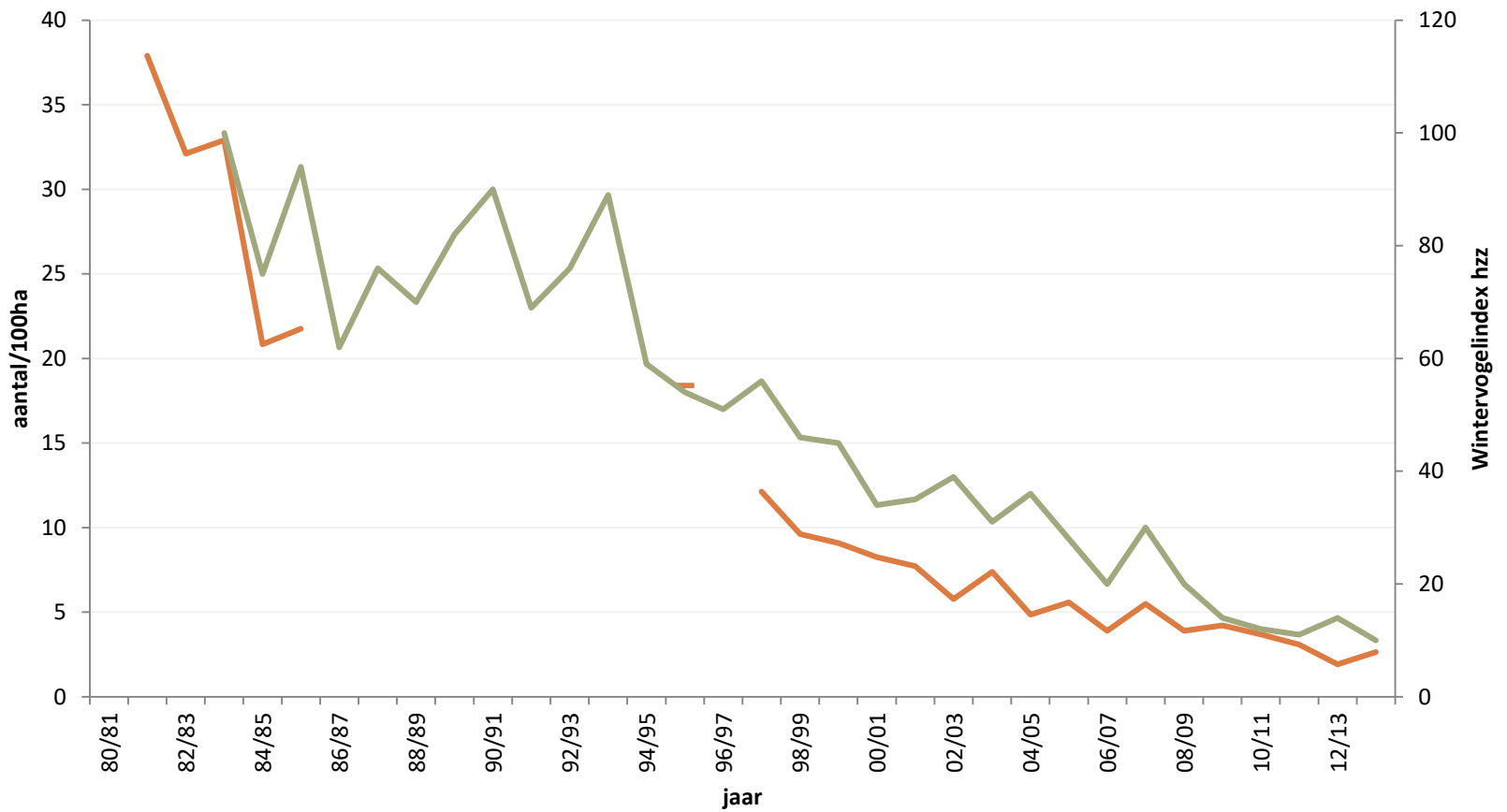
Roek

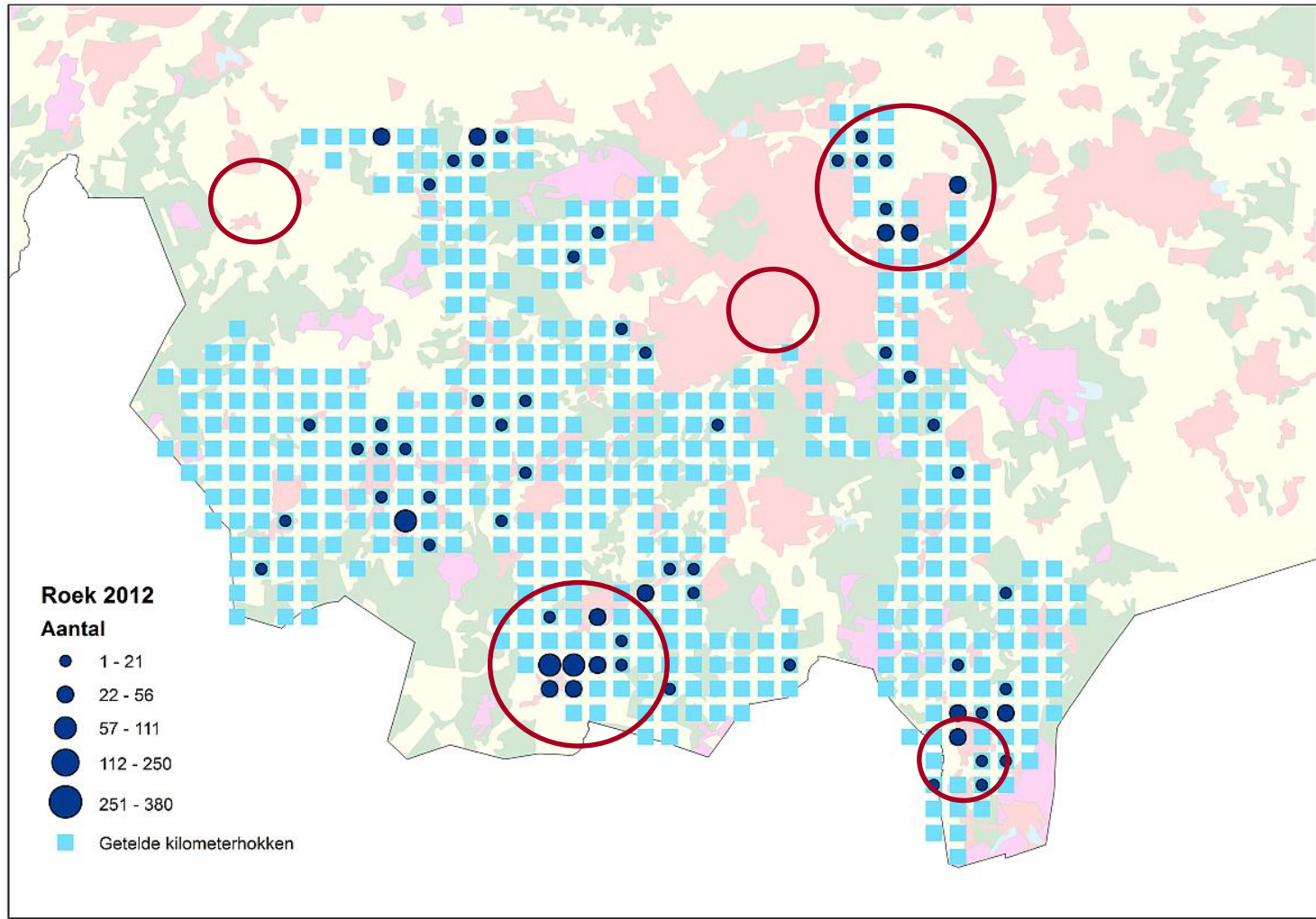
Roek

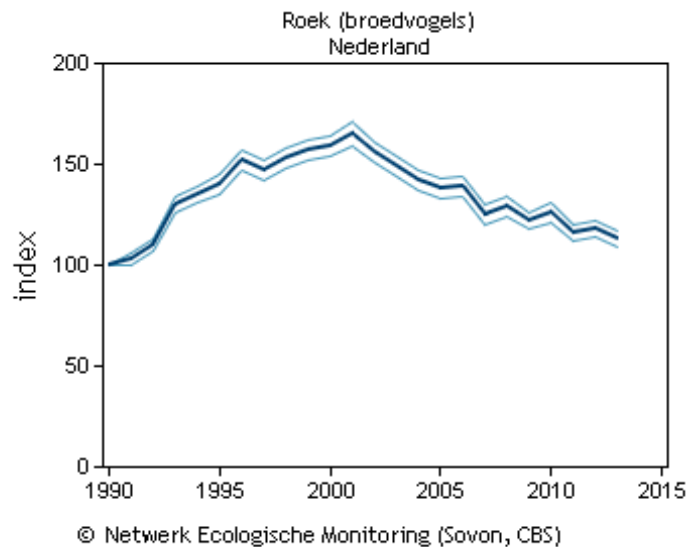
Roek

Roek

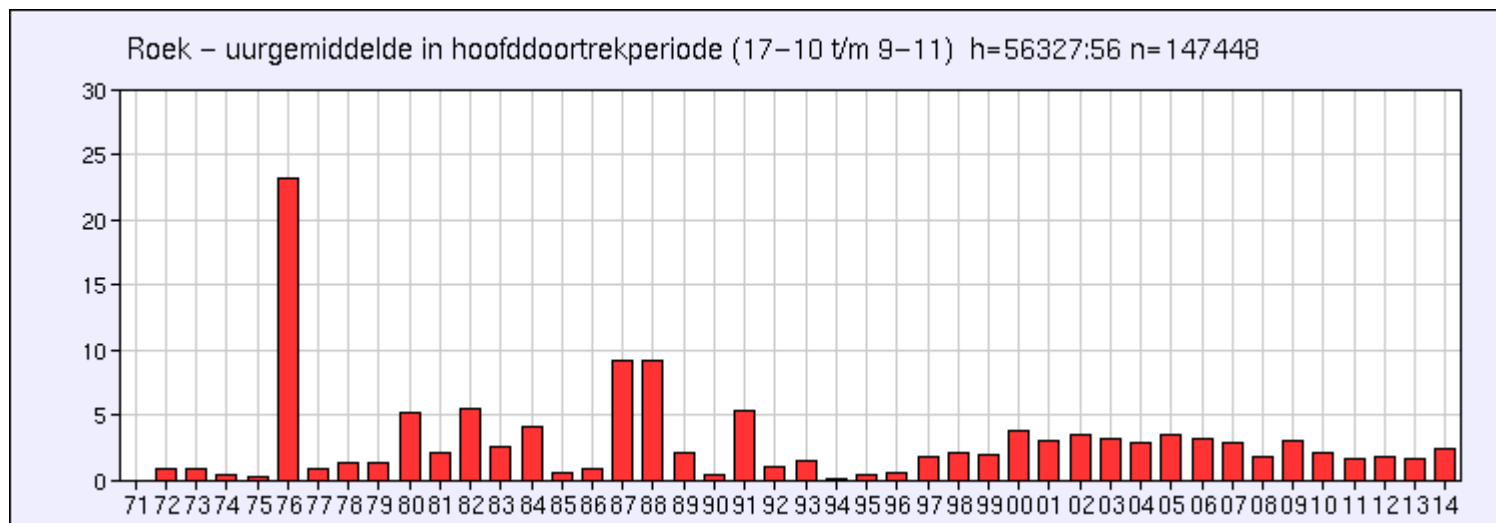

Roek

Bron www.sovon.nl

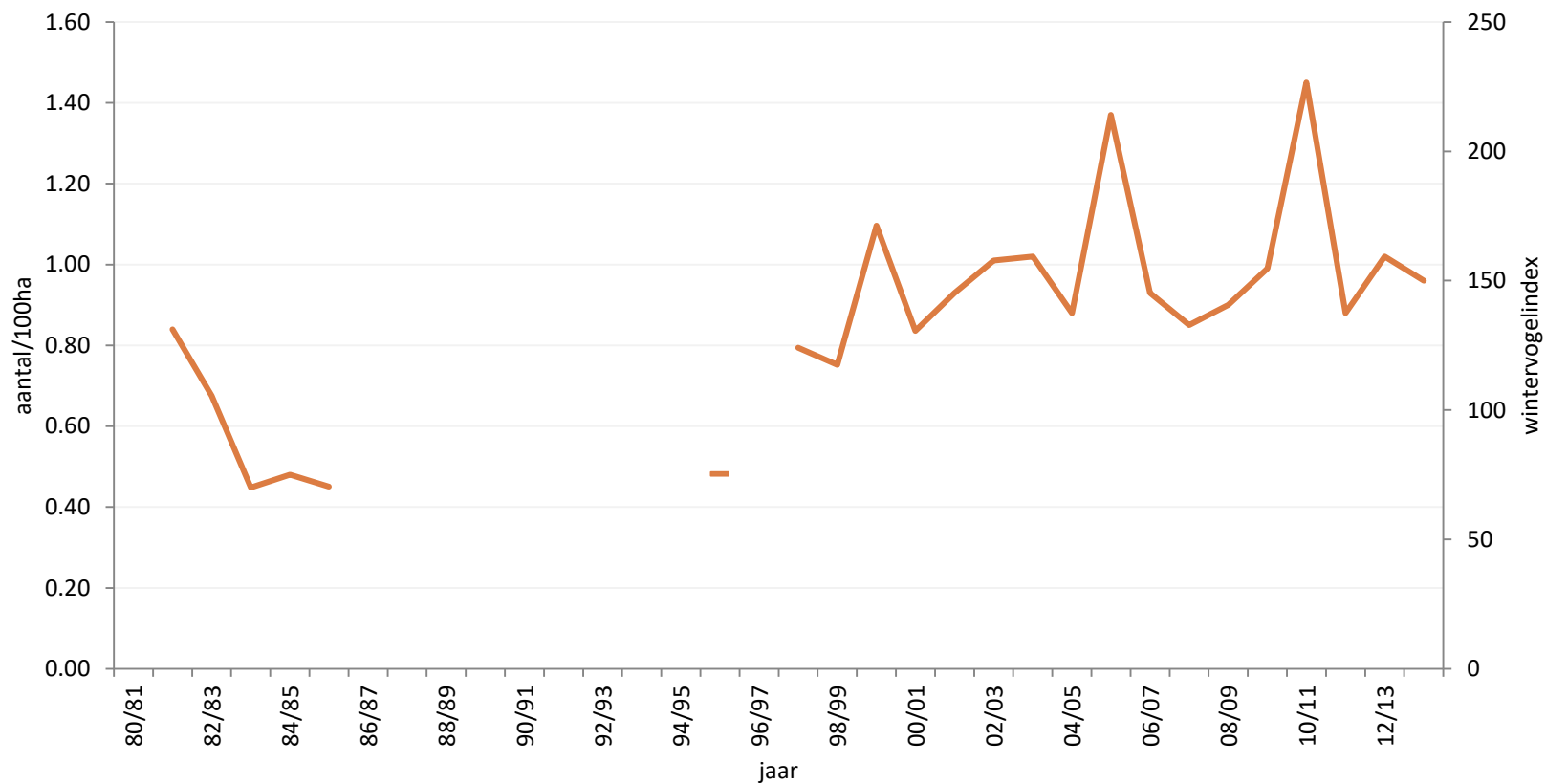
Bron www.trektellen.nl

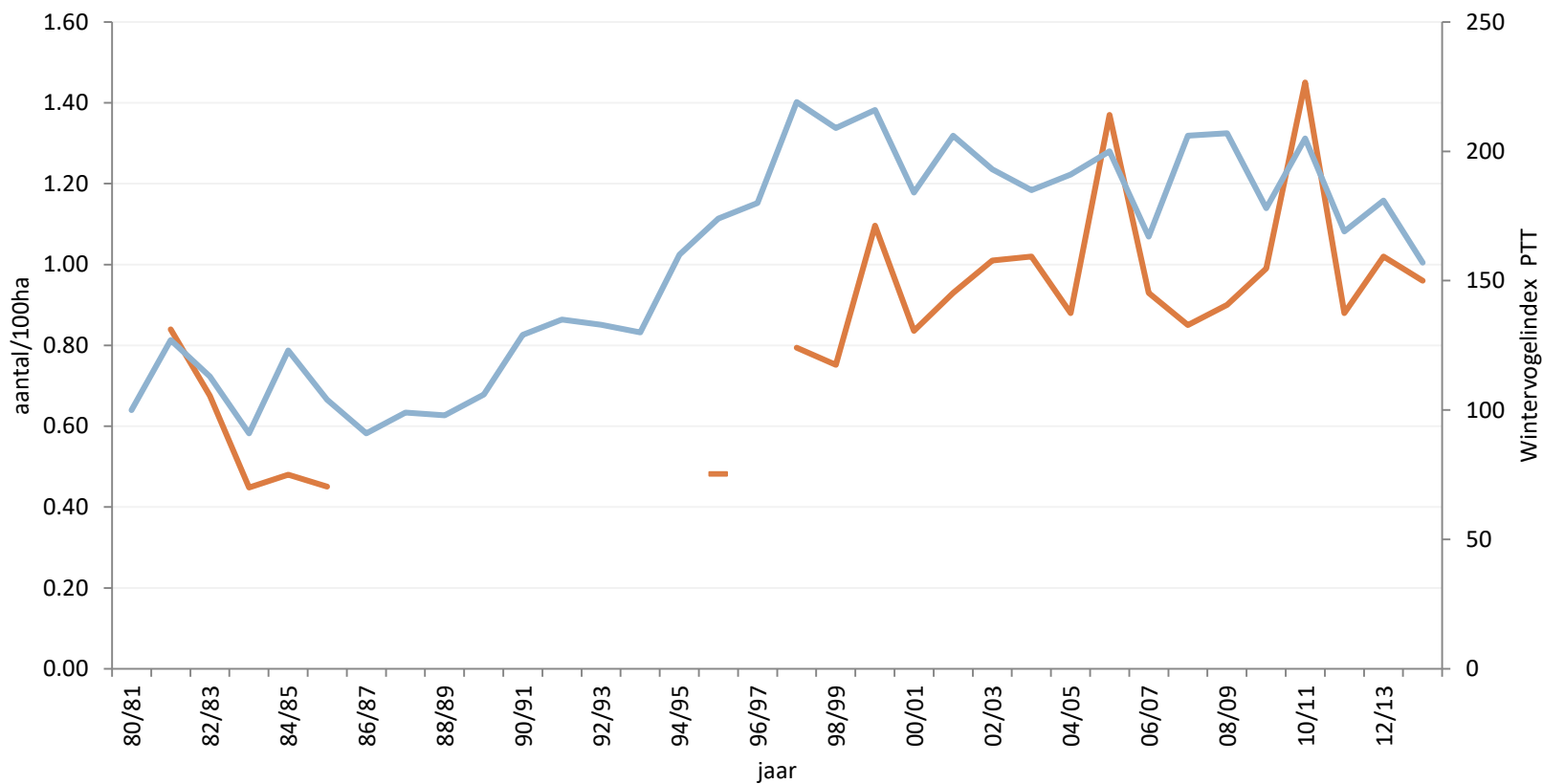
Buizerd

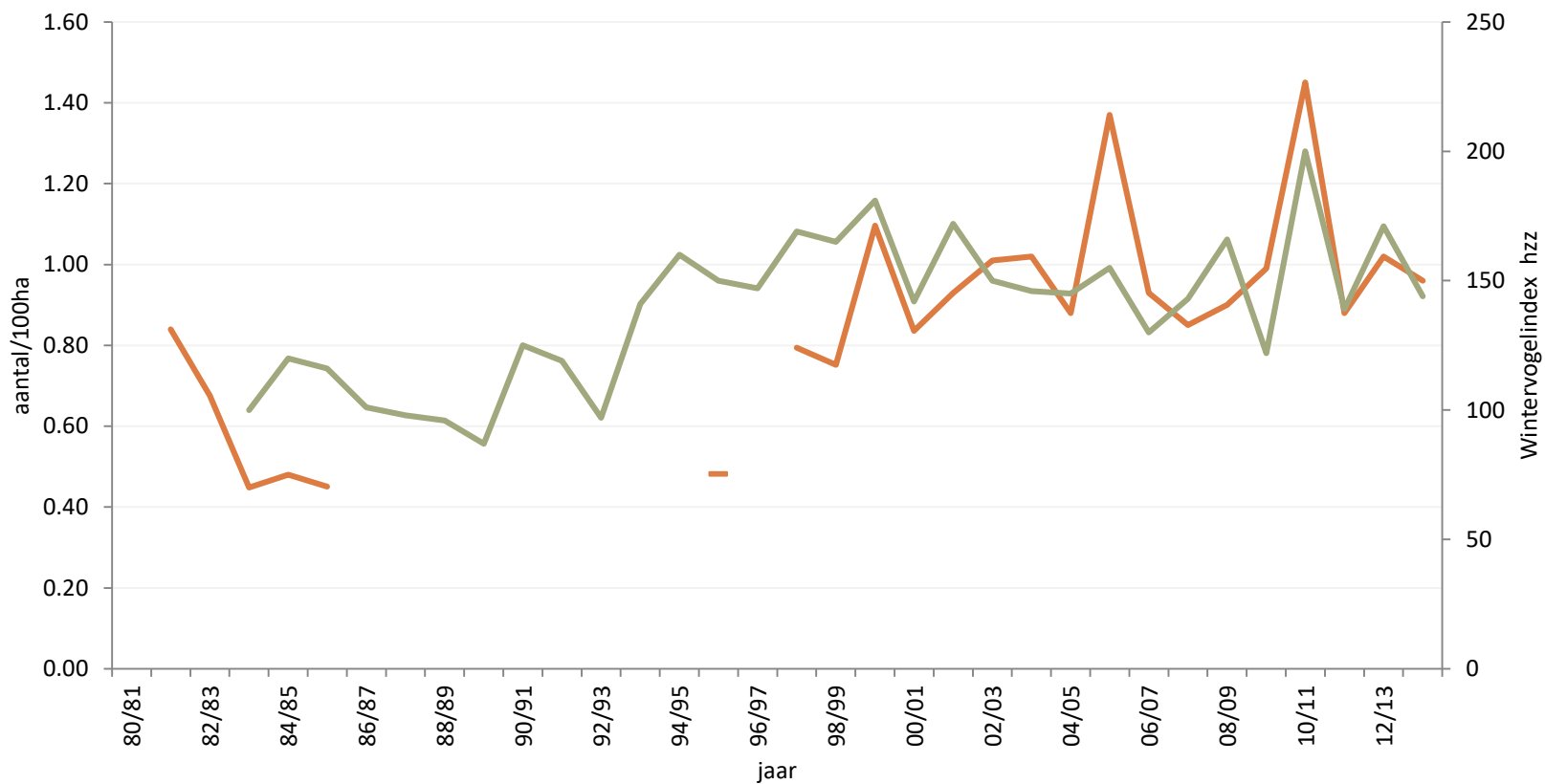
Buizerd

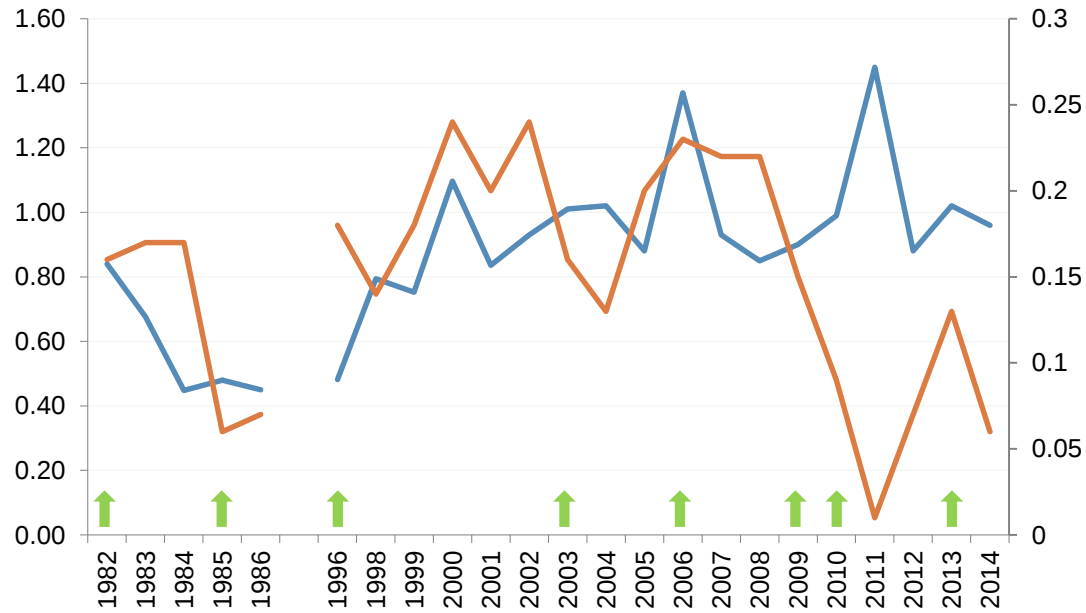
Buizerd

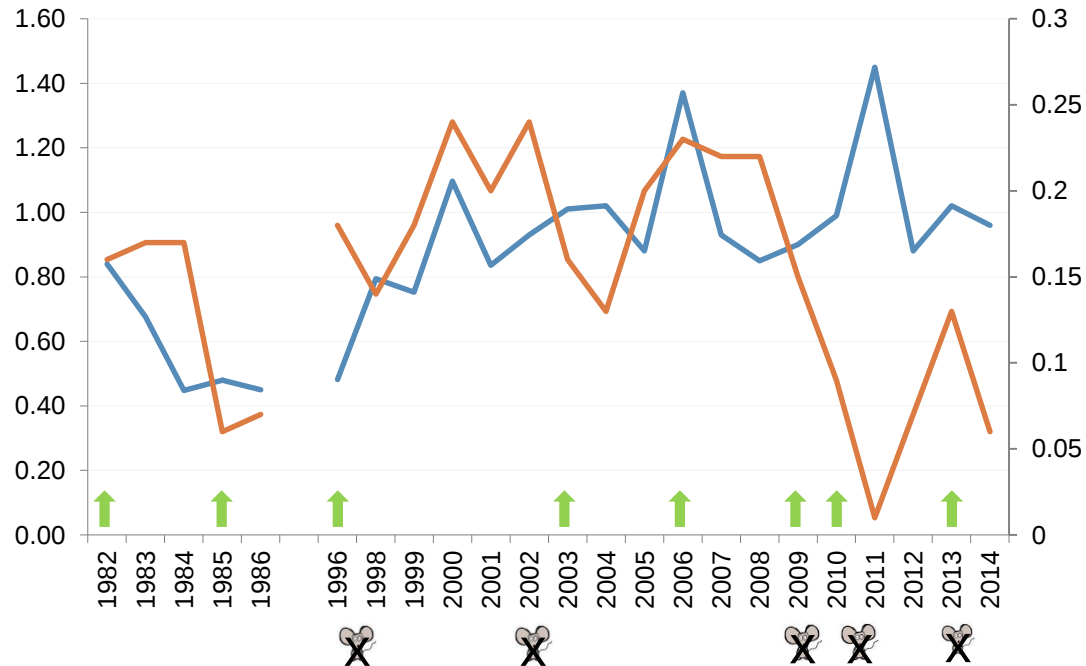
Buizerd

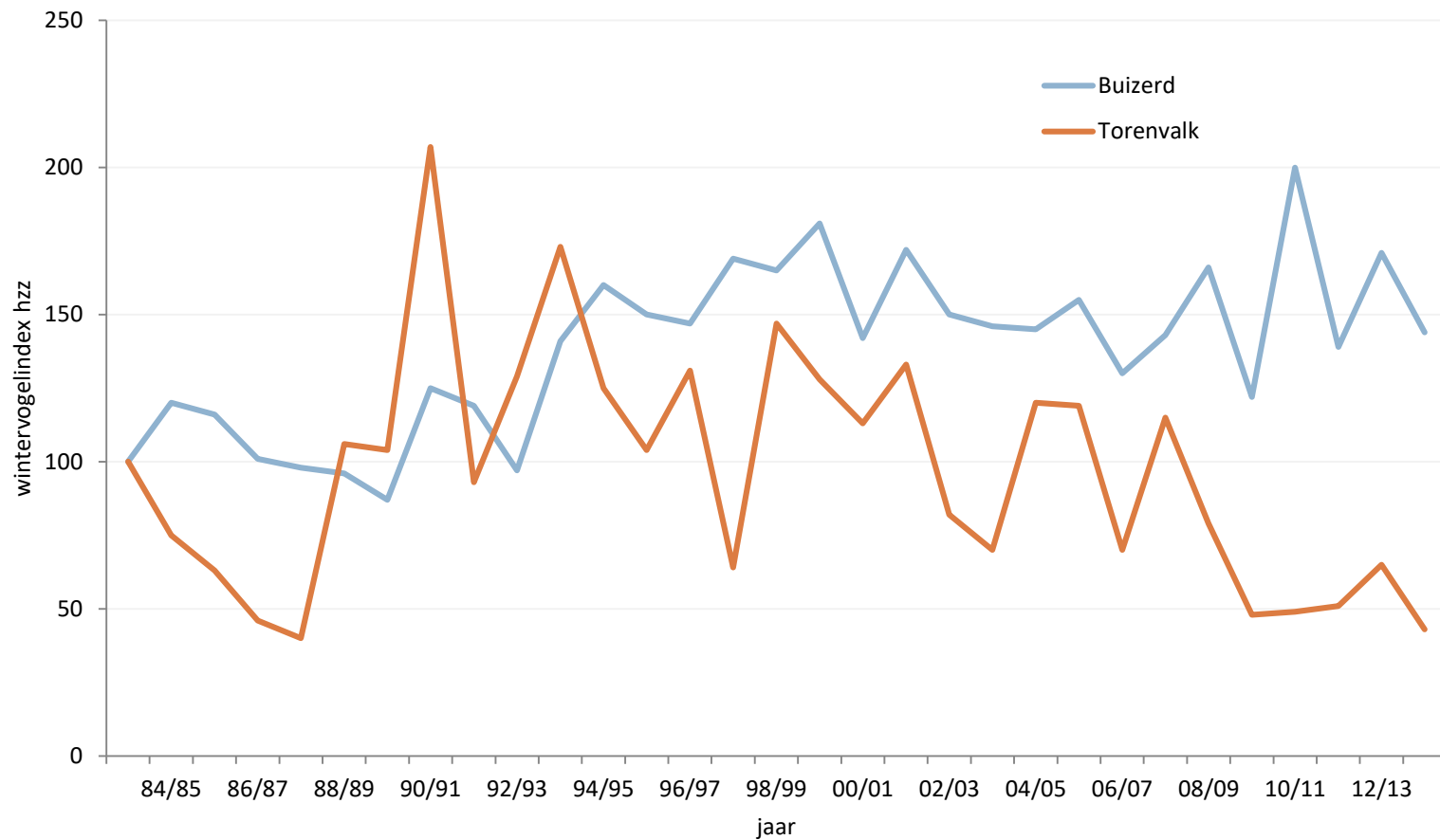
Buizerd / Torenvalk

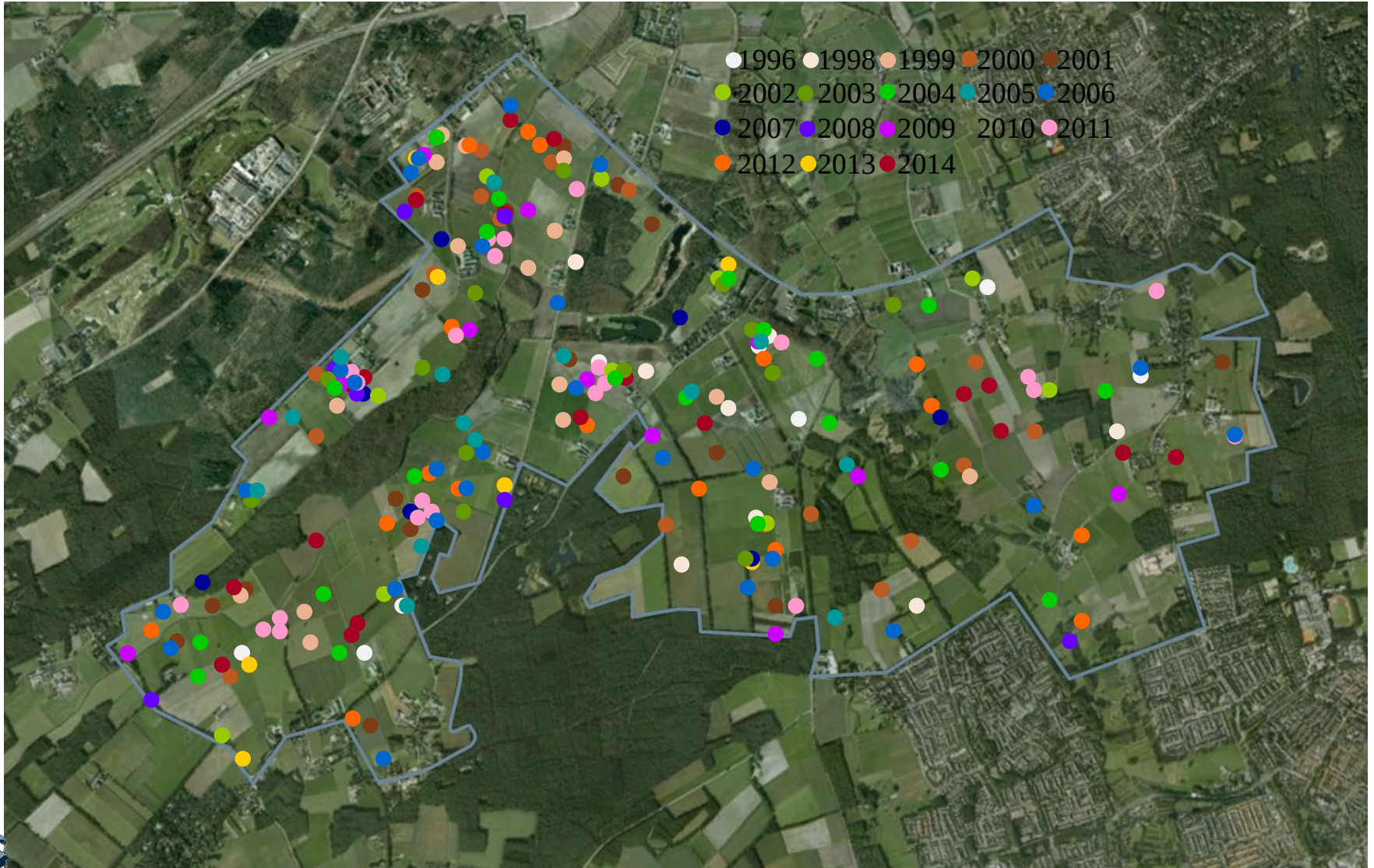
Buizerd / Torenvalk

Buizerd / Torenvalk

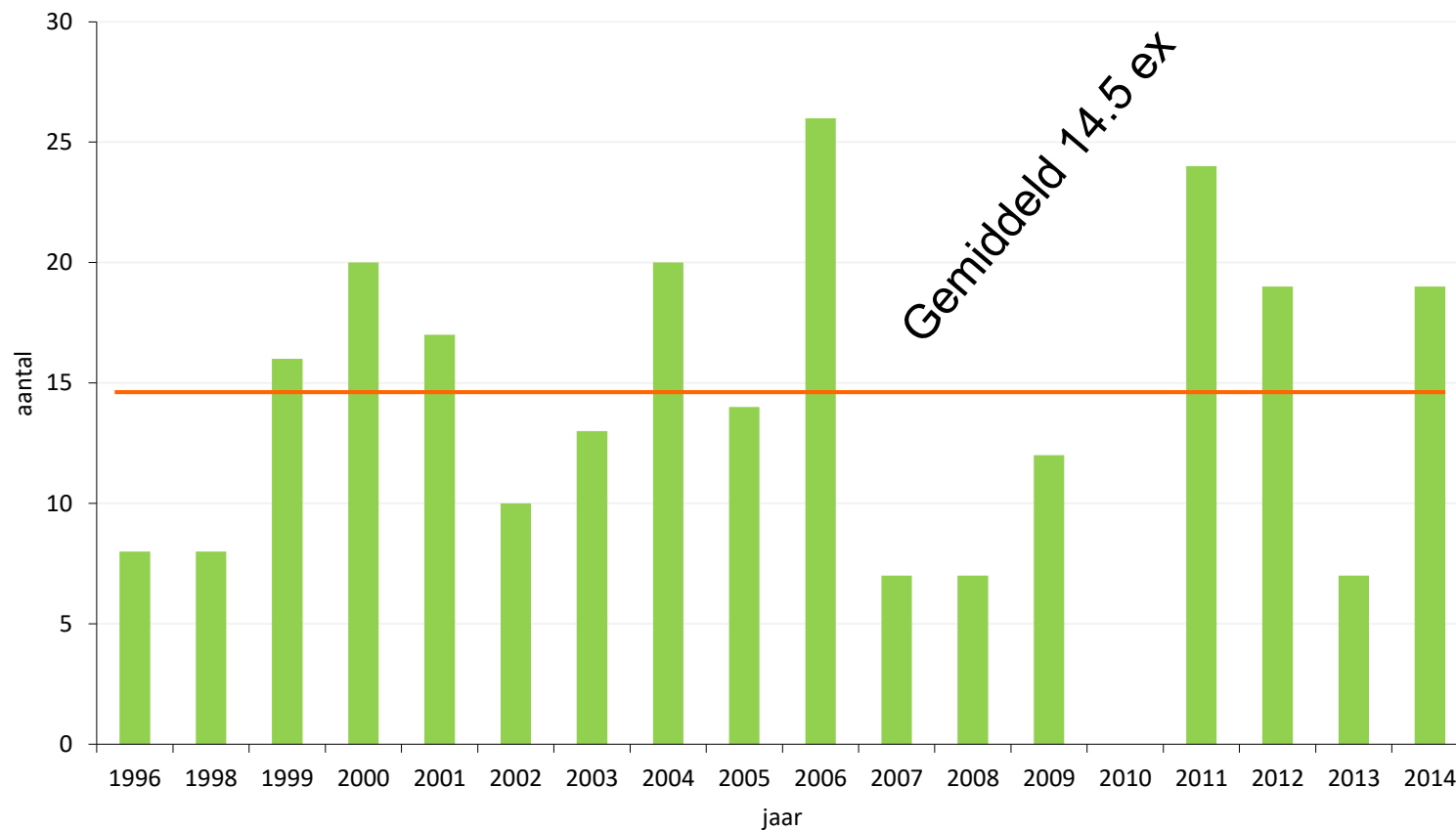

Buizerd telgebied 51-4-59

Buizerd

Telgebied 51-4-59

9 jaren met minder Buizerden dan gemiddeld: 96,98,02,03,05,07,08,09,13

Buizerd

Telgebiet 51-4-59

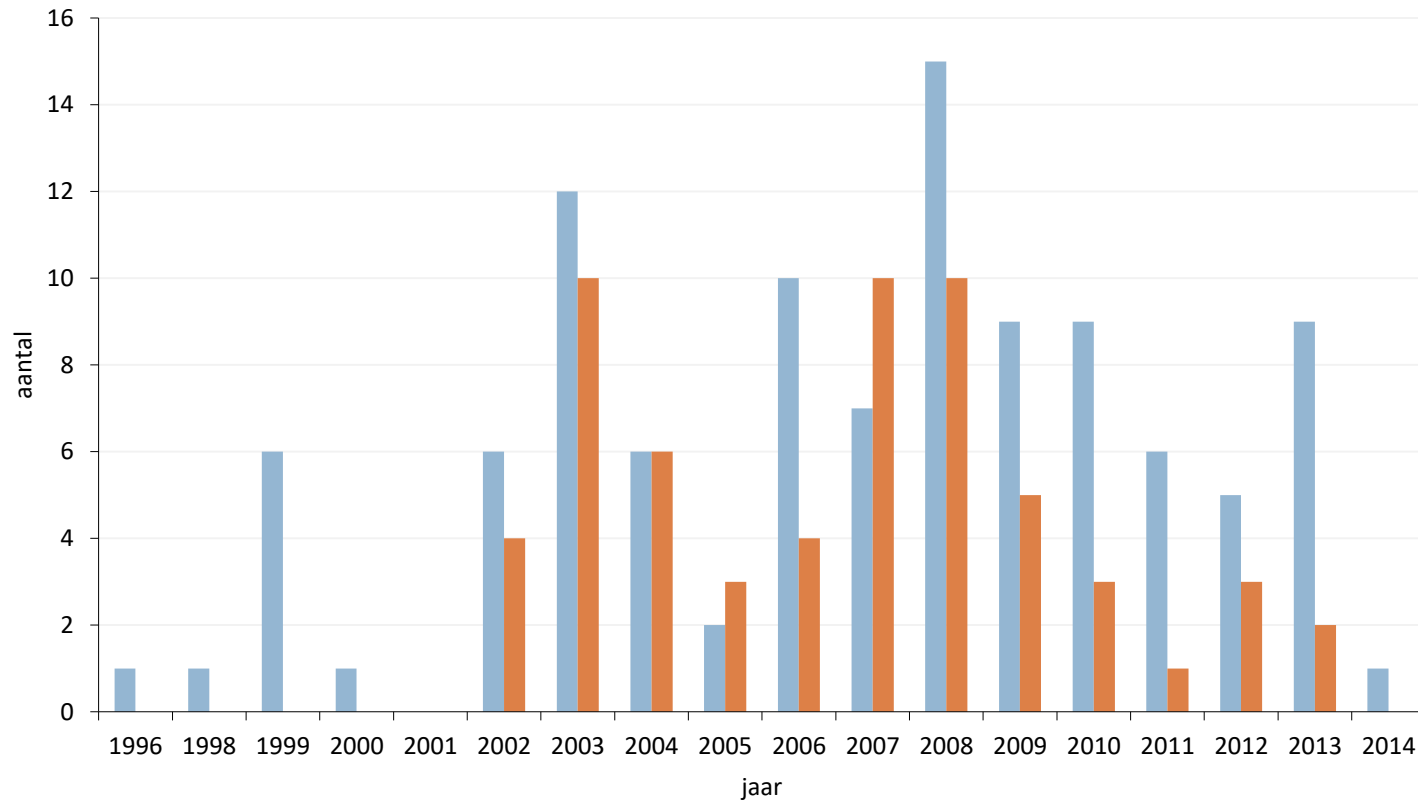

Blauwe Kiekendief

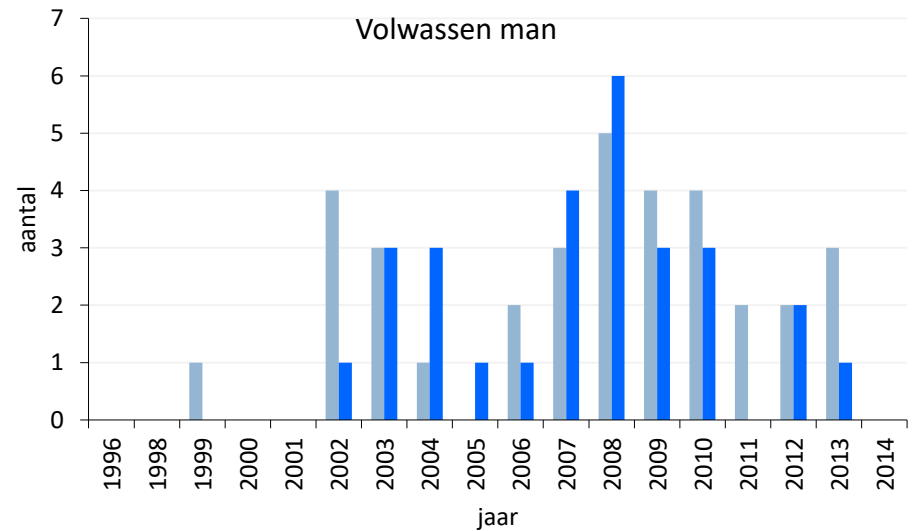
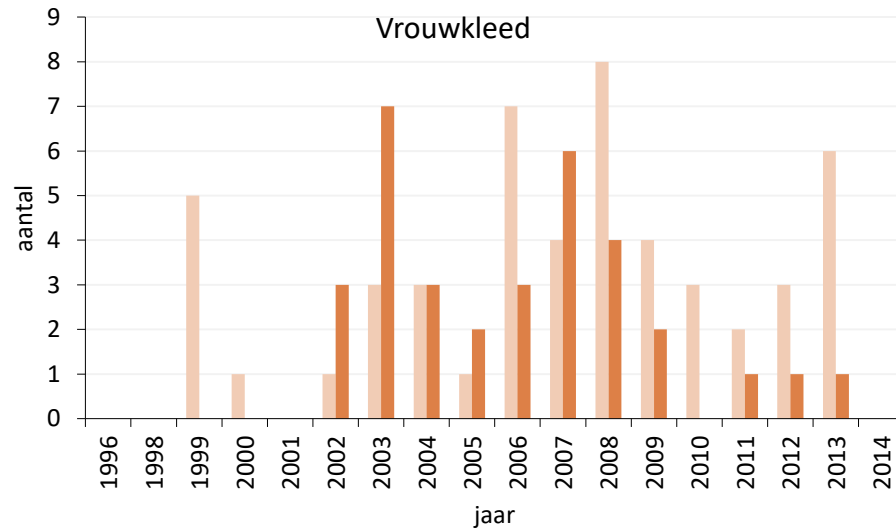

Blauwe Kiekendief

Vergelijking wintertelling / slaappleaats Cartierheide

Blauwe Kiekendief

Nieuwkomers

2000

-

2001

+ Wilde Zwaan

2002

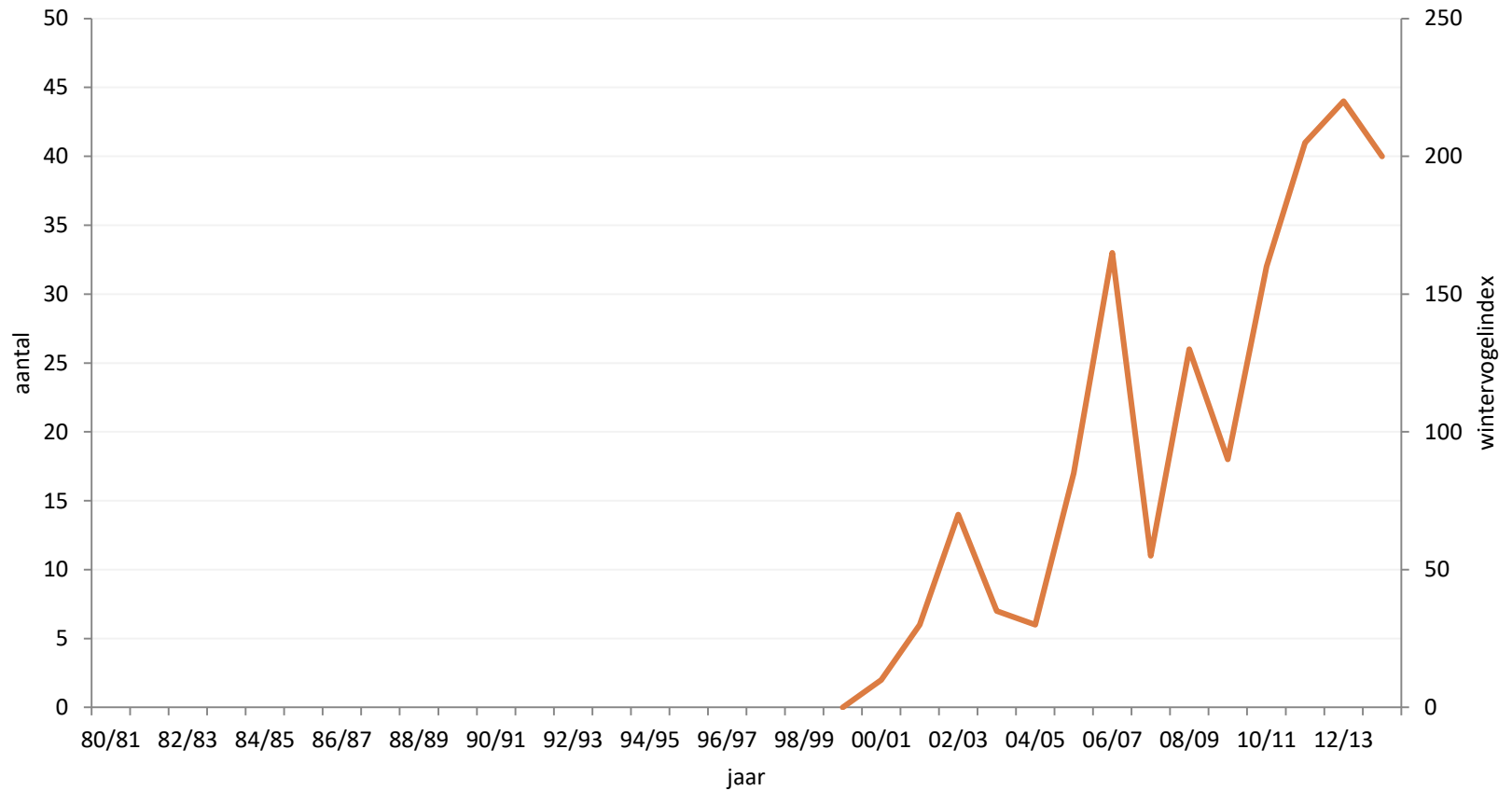
2004

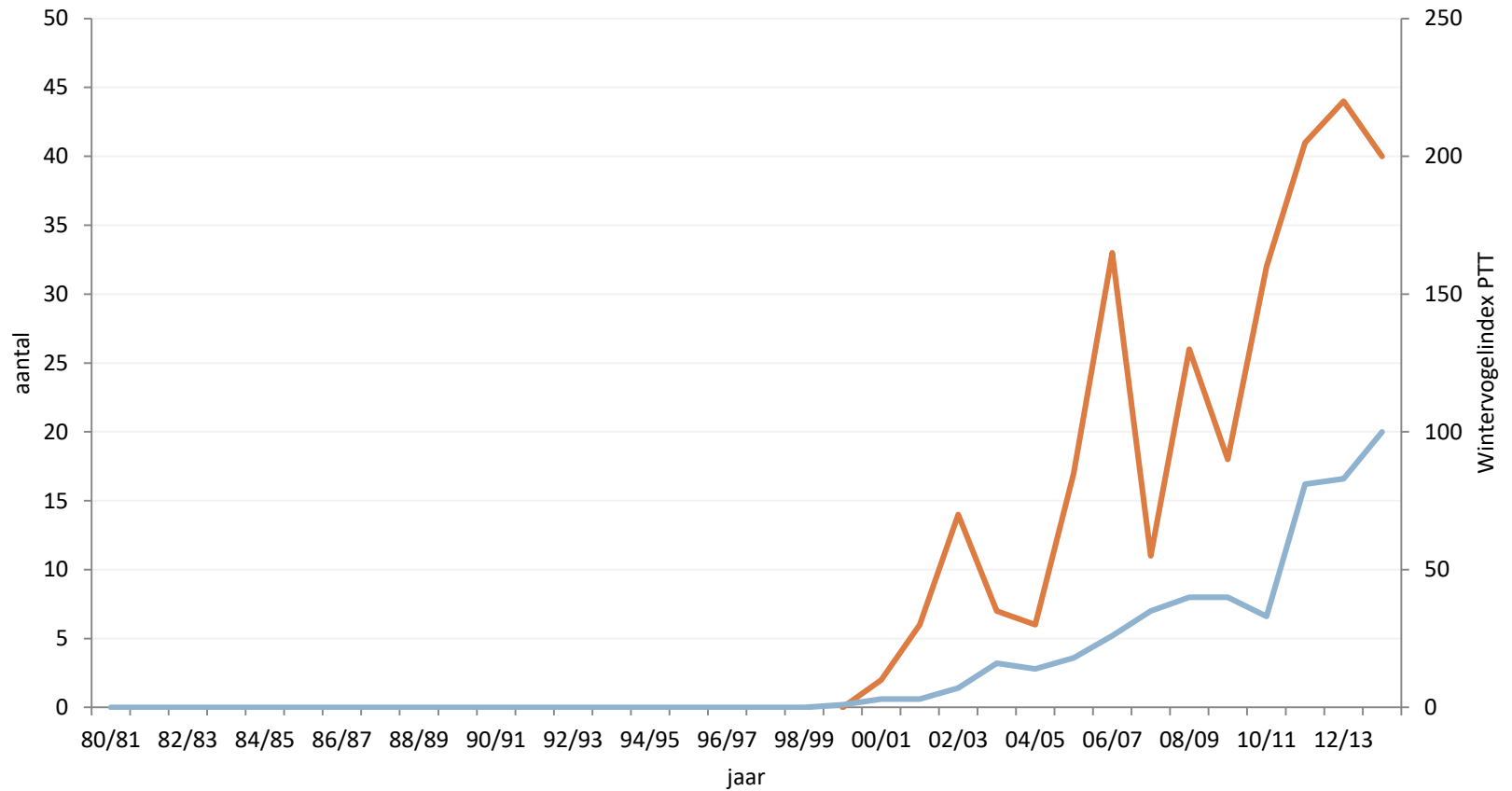
+ Kleine Zwaan

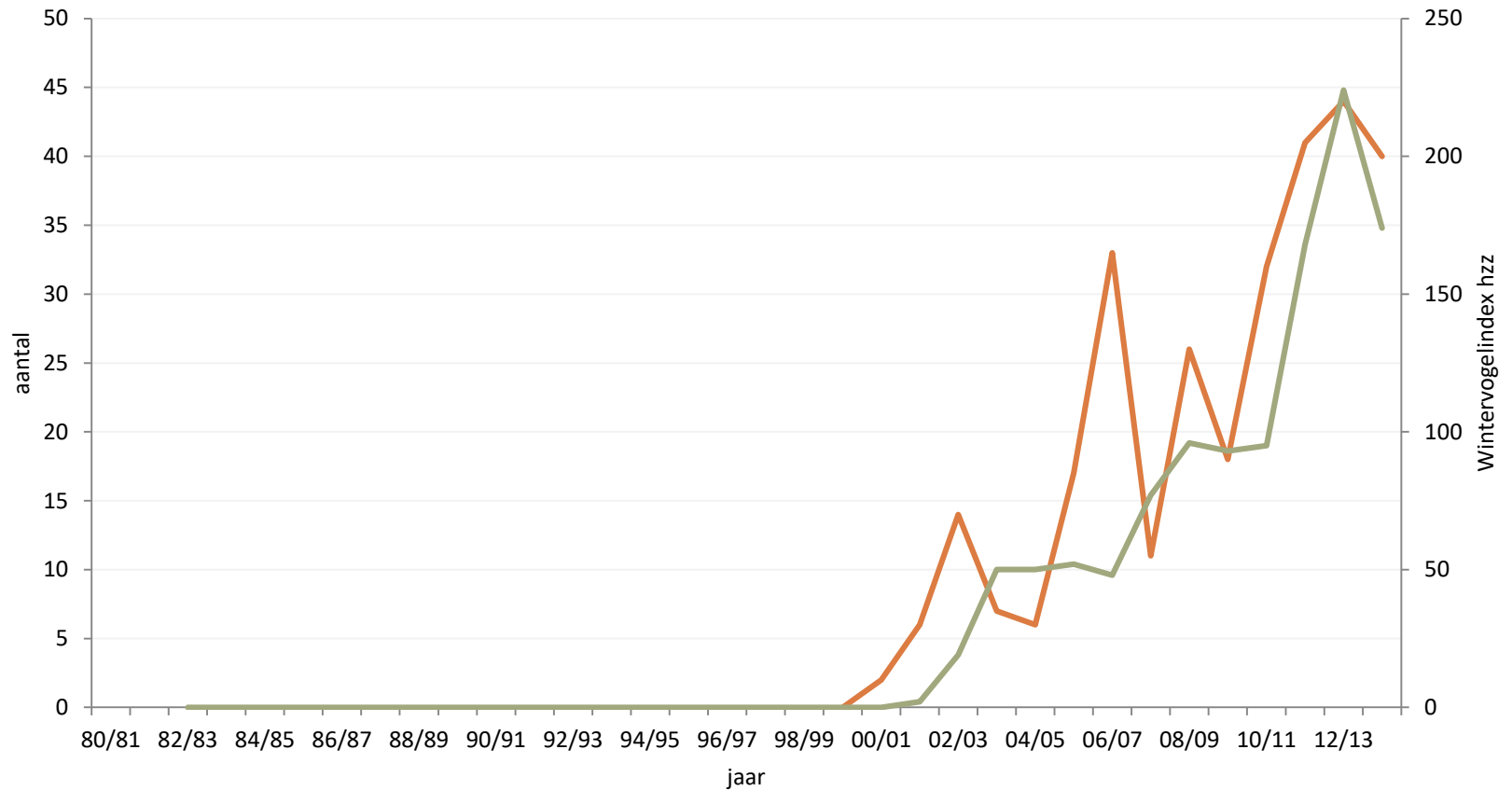
Grote Zilverreiger

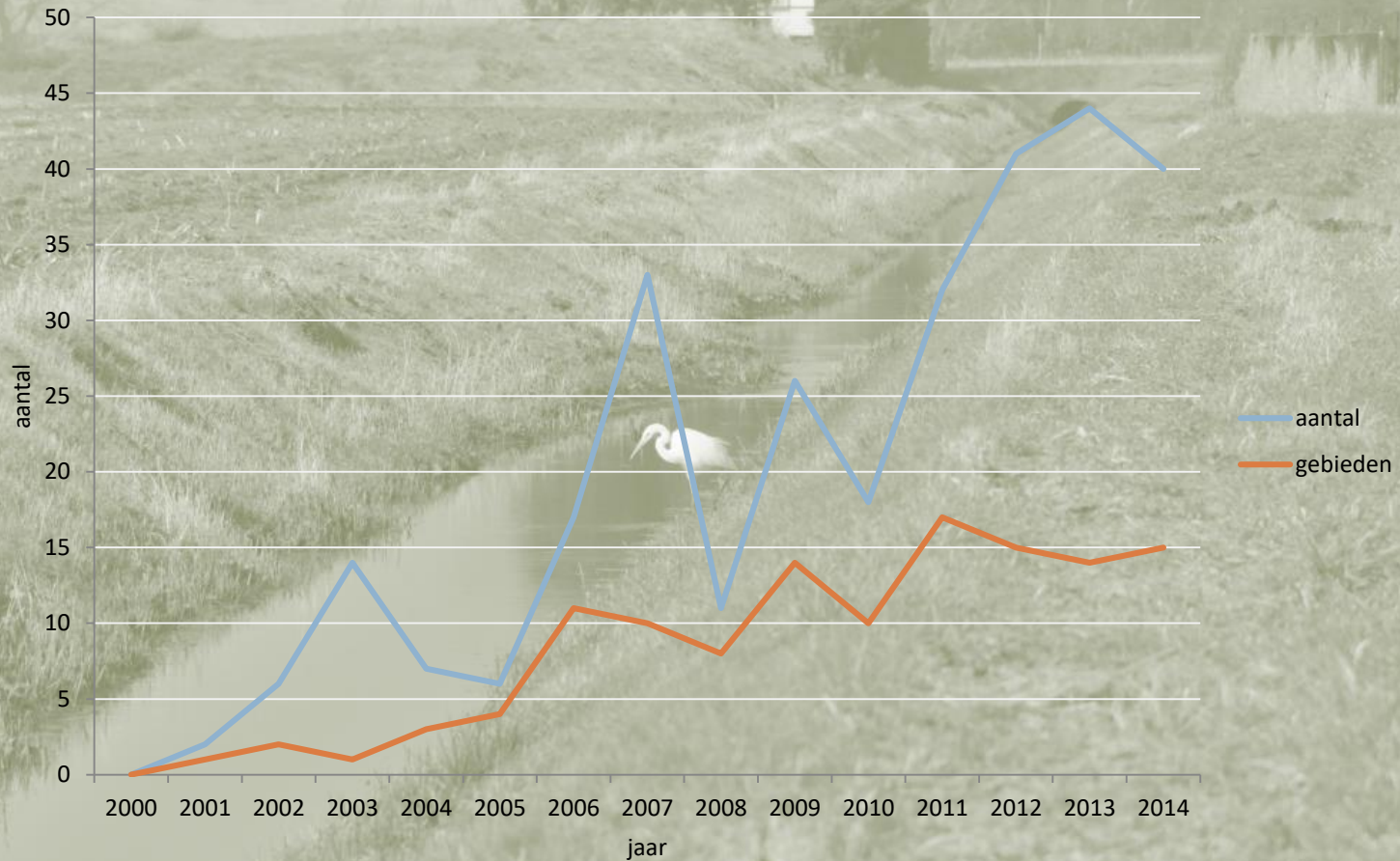
Grote Zilverreiger

Grote Zilverreiger

Grote Zilverreiger

Bedankt...

Alle tellers:

Rob Aarts, Ludy Aarts, Frank Aarts, Peer vd Akker, Wil Beeren, Job Beeren, Harold Bierens, Frans vd Biggelaar, Aad Bodbijl, G Bogers, Mart vd Broek, P Brom, Paul Brons, Peer Busink, Plonie v Campen, Theo Cardinaal, Ton Collart, Wout Couwenberg, Wim Deeben, Dirk v Dingenen, Jeannine v Elferen, Janus Eliëns, Geert Engels, Herman Fokkens, Hetty Fokkens, H vd Gaag, Martien v Geenen, Ton Geerts, B Geraerts, Bjorn v Gestel, Margo v Gestel, Alfonso Gil, Robert Goldberg, Niek Grimmen, Stef Haaren, Piet Hamelink, Piet v Happen, Jac Heeren, Anton Heesterbeek, Tom Heijnen, Ton Hermans, T vd Heuvel, Fred v Hoof, Jac v Hoof, Frans Huijbers, Eva de Hullu, Todor IJsselmuiden, Ben Jacobs, R Jansen, Noud Jansen, Bep Janssen, Klaas de Jonge, Herman Jonker, Robert Kastelijn, Jan Kastelijn, Jacques v Kessel, Sjef Keustermans, Jan Kolsters, Piet vd Krieken, Jan vd Laar, M Lanthers, Bas Lavrijsen, Henk Lepelaars, Theo v Lierop, Wilma Meurs, Han Monteiro, Chris Mulder, Henk Munsters, Guus Nas, Theo v Nunen, Hans v Nunen, Adri Ooms, Jos Ossevoort, a v Otten, Joke v Overdijk, Lex Peeters, René Poirierié, Din Raassens, Berno Ram, F v Riemsdijk, Joke Rijnenburg, Peter v Rooij, Pet vd Sande, Annie Schilders, Jac Seijkens, Koos Slenders, Mark v Sloendregt, Joost Smets, Rinus Sterken, Teun v Straten, Henk v Straten, Rien Swinkels, L Tabak, L Timmermans, Willem Veenhuizen, Wil de Veer, Nico Venema, Saskia Verberne, Hans Verdaat, Hans Teeven, Truus Verheijen, Kees Verouden, Corrie Vincent, Jan Vincent, Gerrit Vink, Tonny vd Vleuten, Harry v Vlierden, Joost Vogels, Albert Vrijaldenhoven, Wiel Vunderink, Huug de Waardt, A Wagter, Carlo v Wely, Edwin vd Werf, Jan Wouters, Pieter Wouters, J vd Wouw, Piet Wuyts, Peter Zomer, Kirsti Zwaard.

Wil je hier tussen staan? Er zijn nog (veel) telgebieden vacant...

Willem v Manen (SOVON) Wintervogelindex (PTT)

Mart vd Broek, Dirk v Dingenen en Frans Huijbers: Bl. Kiekendief Cartierheide

Foto's: Robert Kastelijn, Wim Deeben, Pieter Wouters

Saxifraga www.freenatureimages.nl: Ab Baas, Willem Wolf, Luc Hoogenstein,
Jan Nijendijk, Martin Mollet

